

Viata studentească

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

33

● **CU CE SĂ INCEPEM?**
o întrebare pentru anul I (pag. 6-7)

● Note de călătorie din U.R.S.S.

**VOIAJ PRIN ORE-RITM
ȘI ORE-FANTEZIE** (pag. 9)

Estudiantina

MENTOR ȘI DISCIPOL

Asociind în titlul acestei tablete cei doi termeni, desigur nu am făcut decît să exprim unul dintre postulatele fundamentale ale școlii noastre superioare, născut o dată cu înflăcărarea acestui impetuos și nesecat izvor de spiritualitate românească. Cei doi termeni sînt nu numai teoretic ci și practic inseparabili, asemeni emisferelor de Magdeburg. Însă, în timp ce înseparabilitatea emisferelor de Magdeburg se realizează prin vid, această unitate dintre „mentor și discipol” în procesul complex al instrucției și educației sînteză printr-un conținut intelectual și afectiv dintre cele mai dense.

O incursiune în ea oricît de fugară în istoria școlii superioare românești pune în lumină, generație de generație, înălțuirea acestor verigi de aur, datorită cărora într-un timp atît de scurt inteligența și sensibilitatea autohtonă au căpătat o strălucire unanim recunoscută în universul spiritual al omenirii.

Forța vitală internă a sălășlului de fiecare dată în această simbioză pilduitoare, bazată pe devoțiune și stima reciprocă, dintre profesor și elevul său. Fenomenul acesta e atît de intrinsec învățămîntului nostru încît a cită cîteva exemple, oricît de impunătoare, înseamnă a minimaliza contextul din care le-am scos.

Această luminoasă tradiție își afirmă în condițiile noi ale învățămîntului nostru viabilitatea și puterea de înrînire asupra generațiilor care sînt chemate să fie intelectualitatea unui popor dornic să cucerească treptele cele mai de sus ale civilizației umane. Subliniind însemnătatea acestui principiu vital pentru progresul și eficiența școlii superioare românești, tovarășul Nicolae Ceaușescu exprima la cea de a VI-a Conferință a U.A.S.R. această cerință: „Este necesar ca toate cadrele din învățămîntul superior, inclusiv profesorul universitar, să participe activ și îndeaproape la îndrumarea studenților, atît la învățatură cit și în întreaga lor comportare și viață”.

Intervenind în dezbaterile recente pe marginea Studiului privind dezvoltarea învățămîntului superior, profesori universitari dintre cei mai prestigioși au pledat cu puterea de convingere a exemplului personal pentru așezarea temeinică a acestui principiu la baza procesului instructiv-educativ din universitățile și institutele noastre. Studiul în discuție pune, din păcate, un accent mult prea firav pe această latură a învățămîntului nostru superior. Multele ocupații extrauniversitare, chiar dacă ele decurg uneori din actualul sistem de muncă al cadrelor didactice din învățămîntul superior, sustrag nu o dată din acest circuit mentor-discipol tocmai oamenii cei mai necesari, care se bucură de cea mai mare autoritate științifică și morală.

Încercările de a compensa această deficiență cu paletive de genul delegării pe lingă ani și grupe a unor „diriginți”, după cum nu o dată s-a văzut, rămîn fără ecou. Funcționarea optimă a acestui circuit mentor-discipol este o chestiune de afinitate umană, de relații complexe, intim acceptate, care depășesc cadrul respectării obligațiilor elementare — curs-notițe conștiințioase, prezență la seminar, prezentare la examene etc. Fără îndoială, este absolut necesar să se satisfacă aceste obligații; însă, credem că e timpul de a cere, în numele bunele tradiții a școlii superioare românești, ceva mai mult de la cadrele didactice și studenții noștri: să dea o nouă strălucire principiului sănătos al colaborării temeinice dintre mentor și discipol, relație în care cel de-al doilea, studentul aflat în anii formării sale ca specialist și cotățean, trebuie să vadă calea sigură a pătrunderii sale în universul miraculos al cunoașterii și al înțelegerii vieții, a sensului ei primordial — datorită de a crea noi valori materiale și spirituale.

Nicolae STOIAN

**AVENTURILE UNOR
REPERTORII...**

Un vechi obicei al teatrelor, de a-și schimba ad-hoc repertoriile de-a lungul stagiunii, de a nu-și respecta angajamentele față de public și față de abonați mai ales, ne face să tragem un semnal de alarmă în acest început de stagiune, care coincide aproape cu începutul anului universitar. Adeseori, afișele publicitare fac „mult zgomot pentru nimic” — deoarece majoritatea reprezentațiilor anunțate nu sînt respectate, nu sînt onorate pe scenă! Printre teatrele de „tradiție” în acest sens se numără și Teatrul Național din Cluj, în repertoriul căruia, de cîteva ani se fac mutații care nedumesc și intrigă pe spectatori. Sînt anunțate Shakespeare, Giraudoux, Camil Petrescu, Pirandello, Blaga, Shaw și ne trezim fie cu piese mai puțin reprezentative din dramaturgia lor, fie cu omisiuni definitive! Anul acesta sînt afișate în repertoriu, în ordine calendaristică — după declarațiile secretarului literar al teatrului, Theodor Mihadas — următoarele piese și următorii autori: „Nefericitul Platonov” de Cehov, „Opinia publică” de Aurel Baranga, „Școala calomniei” de Sheridan, „Patimă” de Paul Everac, „Coriolan” de Shakespeare, „Caligula” de Camus, „Lungă călătorie în noapte” de O'Neill și cîteva piese scurte sau schițe dramatizate de Eugen Ionescu, D. R. Popescu, Paul Cornel Chitic.

Studentii clujeni se întrebă, cu îndreptățită neîncredere, cîte din aceste spectacole vor avea cu adevărat loc, cîte vor fi înlocuite în ultimul moment cu piese mediocre și cînd se vor termina odată penibilele tribulații ale repertoriului?

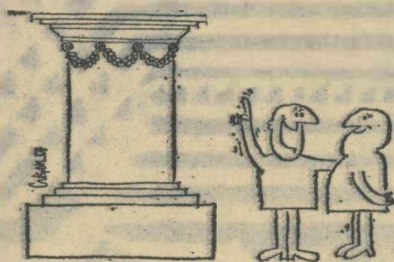
Mircea POPESCU

**OSCILÎND ÎNTRE BARUL DE ZI
ȘI CASA DE CULTURĂ...**

Unul dintre reproșurile, devenite tradiționale, care se adresează studenților este legat de timpul petrecut în cofetării sau baruri de zi. Se știe, desigur, că în aceste localuri modeste nu se consumă nici îngrijorătoare cantități de alcool, nici droguri periculoase, că studenții cel mai adesea beau cel mult o pepsi-cola sau o cafea, deci reproșul se leagă

efectiv de timpul consumat acolo, timp care ar putea fi mai util petrecut în casele de cultură sau la cluburi. De altfel nici cel mai cafegiu student, făcînd comparație între posibilitățile de distracție oferite de o casă de cultură și o cofetărie nu va nega superioritatea celei dintîi. Ceea ce se discută este atmosfera. CEEA CE SE POATE REPROȘA DE DATA ACEASTA CASELOR DE CULTURĂ ESTE CĂ LE LIPSEȘTE AERUL FAMILIAR, DE CLUB, DE CARE SĂ TE SIMȚI ÎNTIM LEGAT ȘI PE CARE SĂ TE GRĂBEȘTI SĂ-L REÎNTÎLNEȘTI DE FIECARE DATĂ. Și dacă studentii la o cafea, în jurul căreia de cele mai multe ori nu se șutează, ci se discută probleme cu acea pasiune pe care numai adolescența studentească o are, par a fi găsit o atmosferă plăcută, de ce nu se încorporează această atmosferă caselor de cultură care îi așteaptă pe studenți? Ce poate fi mai simplu decît a instala în holul unei instituții culturale un mic bar înzestrat cu un aparat filtru și cîteva sticle de oranjadă? Administrarea lui ar putea fi lăsată chiar pe seama unor studenți care să-l îngrijească prin rotație, așa cum fac francezii sau belgienii în atît de bine organizatele lor „MAISONS DES JEUNES ET DE LA CULTURE”; în felul acesta discuțiile pasionate și interesante ale studenților s-ar desfășura chiar în cadrul anume creat pentru ele! E o propunere simplă, ușor de transpus în practică, și din aplicarea căreia toată lumea ar avea de cîștigat. Poate doar T.A.P.L.-ul ar suferi prin pierderea unei bune părți a clienților cofetăriilor sau barurilor de zi, dar fiind vorba de niște clienți prea puțin rentabili, consumatori mai mult de idei decît de produse alcoolice, se va consola...

Gh. RUSCANU

— Aici vom ridica o statuie primului student care va plăti biletul la un tramvai cu autotaxare...

Caricatură de V. CRIȘAN

**PREMII DE SUBSTANȚĂ,
NU PREMII DE CIRCUMSTANȚĂ!**

Ca de obicei și în acest an printre festivitățile care deschid anotimpul universitar s-a numărat și premiarea studenților fruntași. Lăudabilă ca intenție, premiarea fruntașilor este însă insipidă ca mod de realizare. Să ne explicăm: deși premiile sînt anunțate într-un cadru festiv, deci adecvat momentului, înmînarea lor nu se face imediat, iar conținutul premiilor lasă și el de dorit, ceea ce le face să fie în realitate mai mult niște simboluri decît premii adevărate.

Lista premiaților e afișată într-un loc insignifiant pe ușa secretariatului. Beneficiarii trebuie să se prezinte într-un anumit termen la rectorat, unde îi așteaptă cele două-trei volumașe învechite sau neinteresante, refuzate de clienții librăriilor și rămase în stoc la edituri. Nu e de mirare că de multe ori premiile rămîn nedistribuite, că unii dintre fruntași renunță la ele.

CREDEM CĂ SE IMPUNE O RECONSIDERARE ATENTĂ A MODULUI, ACTUALMENTE DE-A DREPTUL ȘCOLĂRESC, ÎN CARE SE EFECTUEAZĂ PREMIEREA STUDENȚILOR FRUNTAȘI, O RIDICARE A ACESTEI FESTIVITĂȚI LA NIVELUL SOLICITAT DE EXIGENȚELE CLIMATULUI UNIVERSITAR. În primul rînd premiile trebuie degrevate de caracterul lor instructiv simbolic, trebuie îmbunătățite în substanța lor, ceea ce le-ar conferi calități stimulativ reale. Ne gîndim cîtă plăcere ar face unui student și ce ar însemna pentru el un ceas de mină, spre exemplu, ori un aparat de radio sau de fotografiat, un disc rar, un volum nou, de valoare, cu autograful autorului, o excursie de studii în țară sau în străinătate.

Astfel premiul ar îmbina utilitatea cu simbolul, ar fi o adevărată recompensă pentru studenții fruntași, un stimulent pentru ei și pentru ceilalți, în special pentru cei din anul I, care asistă la festivitatea de premiere. În al doilea rînd, înmînarea premiilor trebuie să se facă pe loc, în cadrul solemn al începutului de an universitar, de către decanii facultăților sau chiar de rectorii institutelor.

Nu mai așa se poate conferi festivității de premiere, conținutul real care îi fusese destinat inițial.

Alexandru RONAI

FESTIVITAȚI ÎN ZILE DE LUCRU

O manifestare devenită tradițională la început de octombrie se desfășoară în aceste zile în toate centrele universitare. În cadrul festiv solicitat de importanța momentului, studenții anilor I sînt primiți în rîndurile asociațiilor studentești, cărora, la cea de a VI-a Conferință a U.A.S.B. conducerea partidului le-a acordat prin cuvintele rostite de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU înaltul calificativ de organizații revoluționare ale tineretului universitar.

Li se spun cu acest prilej noilor membri ai asociațiilor studenților cuvinte calde de bun venit, li se împărtășește

de către cadrele didactice și colegii mai vîrstnici o parte din experiența vieții universitare, sînt puse premisele integrării lor rapide în ambianța de efervescență spirituală care caracterizează mediul studentesc. Dar mai presus de toate, tinerii care au pătruns în acest an pe porțile institutelor de învățămînt superior trebuie să fie conștienți de semnificația cea mai profundă a acestui moment, să înțeleagă că dobîndirea calității de student, de membru al asociației studenților înseamnă mai mult decît o insignă, un

carnet albastru și o cotizație lunară; că alături de o nouă demnitate intelectuală, un nou rang spiritual, denumirea de student indică și o nouă calitate politică, de tînăr înaintat, revoluționar, al generației noastre.

Sîntem convinși că marea majoritate a celor mai tineri membri ai asociațiilor studenților vor pătrunde înțelesul politic al acestui moment.

Mai sperăm că vigoarea și tinerețea lor vor aduce un suflu nou, un revirmament, un spor de calitate, de prospețime în activitatea asociațiilor studenților, care vor fi astfel cu un an mai bogate, mai tinere...

Ovidiu PAUN

**MICA PUBLICITATE
STUDENTEASCĂ**

PROCKER OLGA — Bd. Republicii nr. 6, etaj II, ap. 10, Timișoara. Primesc 2-4 studențe sau studenți în gazdă.

De închiriat una cameră cu intrare separată și acces la baie pentru două studențe. Tov. PISTOL I., str. Infrățirii nr. 9 — Timișoara — telefon 15678.

Primim în gazdă două studențe. Strada Murgu nr. 15 — Timișoara.
Primim în gazdă un student. Strada Glad nr. 45 — Timișoara.

IONESCU VASILE, Timișoara IV, str. Cpt. Damsescu nr. 21 oferă gazdă pentru două studențe. Cameră separată cu intrare separată.

**ÎN ATENȚIA ANILOR IV ȘI V
AGRONOMIE!**

A apărut „Îndrumătorul pentru întocmirea proiectului de an” la Organizarea I.A.S. Îndrumătorul se găsește la disci-

plina respectivă a Institutului agronomic Timișoara, Facultatea de agronomie. Costul unui exemplar cu formulare este de 5 lei.

Primesc în gazdă două studențe sau doi studenți. Str. Iosif Vulcan nr. 3 — Timișoara.

Primim în gazdă o studentă. Asigurăm și masă. Timișoara IV — Bulevardul Mihai Viteazul nr. 6, ap. 2.

Cameră mobilată 5/6 m., expusă la E-S, cu o terasă 6/3 m., cu acces la baie, pentru un student sau o studentă. Str. Suceava nr. 6, Timișoara. Telefon 73727, CRISTIĂN.

BUZESCU EMILIA, studentă în anul al V-lea, Facultatea de filozofie, meditații la limba română. Informații telefon 11622 Timișoara.

Clubul sportiv C.S.M.S. Iași oferă studenților servicii auxiliare (casierie și organizare) contra remunerare. Doritorii se pot adresa la tel. 4848 (4349) la sediul clubului, str. St. Gheorghiu Nr. 7, Iași.

CSANYI ILDICO, studentă, caut gazdă. Informații Complexul studentesc Timișoara, căminul 6, camera 21.

ANUNȚ

Revista noastră publică în fiecare sîmbătă — în cadrul acestei pagini — anunțuri privind: cereri și oferte de locuințe sau meditații, comunicări și reclame publicitare ale institutelor de învățămînt etc. Anunțurile se primesc fie la redacția revistei din București, str. Brezoianu nr. 13, fie la subredacțiile noastre din centrele universitare.

REVISTĂ
A
ASOCIAȚIILOR
STUDENTILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ
ROMÂNIA

Nr. 33

12 PAGINI • 0,50 LEI • ANUL XII
• SIMBATA 14.X.1967

COLEGIUL
DE REDACȚIE

Redactor-șef:
NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învățămîntului; acad. prof. GHEORGHE MIHOC; acad. prof. N. PETRULIAN; acad. prof. N. TEODORSCU; conf. univ. CORNEL PACOSTE; EMIL GHITULESCU; NICOLETA TOIA — studentă; PETRE POSTOLACHE; ADRIAN DOHOTARU — redactor-șef adjunct; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacție; FRED MAHLER

Prezentarea artistică:
Dumitru MOLDOVEANU

Prezentarea grafică:
Tiberiu PETRESCU

Titluri și vignete:
Constantin ZISU.

Fotografia:
Emil COJOCARU

Corectura:
Filofteia ANDREESCU
și Minodora LUPU

Paginația:
Richard LUCIAN
și Gheorghe TONE

Tiparul: Combinatul Poligrafic
„Casa Școlii”. București. Redacția: Str. Brezoianu,
13. Telefon: 14 02 15.

**O CONSULTAȚIE CU UN
DIAGNOSTICIAN**

VLAD Maximilian

In redacție convenisem: interlocutorul meu va fi medic.

După câteva zile de investigații reportericești — studenți, absolvenți mai vechi sau mai noi și medici mi-au dictat, cu fermitatea recomandărilor, unanim, un nume:

VLAD MAXIMILIAN, doctor în științe medicale, șef de lucrări la Clinica medicală a Spitalului de urgență din București.

— V-ați născut într-o familie de oameni de teatru. Și practicați medicina. Ce v-a determinat opțiunea pentru această profesie?

— Se poate răspunde în două feluri; prefer să pornesc de la ce m-a determinat să **NU** mă apuc de teatru... În primul rînd o lipsă de talent, de care m-am convins singur, prin încercare. Spuneam în casă o poezie și tatăl meu îmi arăta, ulterior, cum ar trebui recitate acele versuri. Diferența era mult prea mare! Apoi, obiectiv fiind, nici fizicul, nici timbrul vocii nu m-au prea avantajat. M-am gândit, cîndva, la regie, unii au încercat să mă atragă spre ziaristică... La Facultatea de medicină m-am înscris din întâmplare! De fapt, cînd alegi o meserie este foarte greu să realizezi exact despre ce e vorba — ideile extraprofesionale fiind cîteodată false. Abia astăzi, după douăzeci de ani de muncă de spital, aș putea să argumentez de ce aș vota pro medicină!

— Credeți că ultimele metode de investigație puse la dispoziția clinicianului îl satisfac — în vederea micșorării sau limitării coeficientului de incertitudine în fixarea diagnosticului?

— Fantastice, metodele de investigație puse la dispoziția clinicianului nu sînt. Unele mai vechi — examenul radiologic, microradiografia — prin extinderea lor în masă au devenit foarte utile, permițînd pe scară largă un diagnostic în fază incipientă. Altele mai noi — de exemplu introducerea izotopilor, scintigrafia — destul de restrîns, nu reprezintă încă un aport hotărîtor. De altfel nici nu sînt de recomandată „in extenso”... **ÎN GENERAL METODELE DE INVESTIGARE FOARTE MODERNE SÎNT FOLOSITE MAI MULT PENTRU CONFIRMARE ȘI NU CA TEST DE FILTRU.**

— În aceste condiții, nu i se cere medicului — mai mult decît oricărui alt specialist — pe lângă un temeinic bagaj de cunoștințe profesionale și o anumită formație intelectuală, multilateralitate care să-i permită crearea unui cadru psihologic propice investigării pacientului?

— Pentru a fi un bun diagnostician, cultura medicală poate fi suficientă. Nici un medic însă nu poate deveni **UN BUN TERAPEUT** fără o cultură generală, fără cunoștințe multiple. Pentru că orice tratament trebuie individualizat în funcție de bolnav.

— O remarcă: ca în orice situație, și în acest caz e foarte util să se păstreze măsura. Cu alte cuvinte, să nu faci paradă de cultură la capul bolnavului, conferințînd despre Picasso!... Un bolnav cult simte artificialul, un bolnav mai puțin cult se simte stingherit. Iar și într-un caz și în altul tu, ca medic, ești deplasat...

— În stabilirea unui diagnostic în ce măsură intervine „flerul” și în ce măsură cunoștințele de specialitate?

— Eu nu cred că flerul trebuie considerat ca ceva supranatural, în accepția de „miros” al ciinelui polițist, nu e înăscut. Flerul apare ca rezultatul a unor conexiuni între lucruri văzute, acumulate din propria-ți experiență, reținute din lectură etc. La unii se dezvoltă mai repede, la alții mai încet, la alții niciodată în viață. Depinde de experiență, de inteligență, de posibilitățile de înțelegere a individului. De fler s-a făcut mare caz într-o perioadă de vedetism medical. Dar perioada asta a trecut...

— Vi s-a întimplat ca medic să greșiți? În ce grad vă alectează un eșec profesional? Cînd și în ce măsură găsiți scuzabil un ratou?

— Rateul nu este scuzabil niciodată. Înțeleg prin rateu o lipsă de examen, de stăruință, de urmărire. În acest sens rateul este ca nota

falsă a unui interpret, ca uitarea replicii de către un actor, ca un penalti tras afară...

Există însă în stadiul actual al medicinei erori medicale posibile care duc la eșec. Asemenea erori pot fi produse de evoluția aparte a unei boli, imposibil de diagnosticat pînă într-un stadiu foarte avansat. Altele asemenea erori medicale se datoresc bolnavului, care se prezintă tirziu la medic, nu vine la controalele periodice, nu respectă tratamentul. Medical sînt erori scuzabile.

Scuzabilă sau nu, eroarea tot eroare rămîne. Asemenea erori medicale am trăit și eu. M-au afectat totdeauna foarte profund.

Dramatică este în special situația medicului cînd trebuie să ia de urgență o hotărîre capitală, de care poate depinde viața sau moartea bolnavului. Terapeutică modernă posedă o serie de arme eficiente, dar care nu sînt lipsite de riscuri. Alegerea unei asemenea arme, stabilirea unei indicații chirurgicale, solicită din plin răspunderea medicului. Gravitatea bolii face ca uneori rezultatul acestei terapii să nu fie însoțit de succes, să se soldeze, cum spuneți, cu un eșec. În asemenea situații îți revine cu persistență întrebarea: „Ce s-ar fi întimplat dacă aș fi procedat altfel?”, chiar dacă toate datele medicale îți arată și aposterioric că așa trebuia acționat.

— Sînteți partizanul odihnei „totale” sau al celei active? În ce mod reușiți să vă relaxați? Prin sport, prin muzică, literatură?

— Odihna activă este bună cu o condiție: să ai mai întii vreme pentru „odihna totală”. Am crescut fără prea multă educație sportivă și-mi pare rău că nu pot face suficient sport. Socotesc exercițiul fizic foarte util în condițiile de viață ale omului modern... Nu atât fotbalul, după care se dă în vînt tineretului, ci disciplinele complexe — înotul, tenisul, turismul, gimnastica — care pun în mișcare toate grupele musculare. În ce mod mă relaxez? Citind literatură, auzind lucrări muzicale, mai puțin frecventînd cinematograful sau teatrul — fiind legate de ore fixe și planificări anterioare. Îmi place Mozart, chiar și muzica modernă nesimfonică. Preferințe literare? Spunînd un nume, mi-e că nedreptățesc un altul, enumerînd mai mulți risc să apar pedant. Totuși... Literatura noastră a produs cîteva reușite: „Groapa” de Barbu, „Moromeții” lui Preda. Se scrie însă puțin cam mult și cam repede... Și pentru un om ocupat asta-i un... dezavantaj. Cu atât mai mult cu cît criticile apărute în revistele de specialitate nu sînt foarte orientative (nici la noi, nici în altă parte).

În cinematograful îl prefer pe Godard, Resnais, Antonioni. Pe Bergman nu-l socotesc atât de mare... Are o anumită îndrăzneală tematică, un scenariu bizar, dar îi lipsește viziunea cinematografică a celorlalți.

— Cum „diagnosticați” tineretul care vă inconjoară? V-ați putea încadra printre studenții de azi?

— Există o vîrstă la care apare „prăpastia între generații”, opozițiile devin acute și însoțite de retrenul: „Ehei, pe vremea noastră...” Eu nu știu dacă am ajuns la vîrsta asta, sau dacă am depășit-o; dar nu văd o deosebire atât de

mare — cum susțin unii — între tineretul de azi și cel de altădată. Am impresia că o serie de afirmații se fac cam pripit, nefondate pe cunoașterea tuturor datelor și, mai ales, uitîndu-se o serie întreagă de lucruri. Din punct de vedere strict universitar?... Dacă pe vremea noastră facultatea era prea facultativă — ceea ce putea duce la apariția spontană a unor elemente valoroase, dar în mai mare măsură a unui reziduu substanțial de „pleavă” — iar tineretul studios era cam prea lăsat „la puterea sa” să se descurce, acum s-a cam căzut în extrema cealaltă. Facultățile prelungesc peste măsură sistemul de învățămînt cu rigurozitate școlărească și din acest motiv studenții se mărginesc la ce li se spune și ce li se cere... Pe vremea mea profesorul spunea la curs una și la examen cerea alta; și ca să nu „pici” la examen, citeai cît mai mult; astăzi la curs se urmărește să se predea toată materia; la examen și se răspunde la o întrebare colaterală — „Asta nu ne-ați predat-o”. E grav. Pentru că media absolvenților, e adevărat, e mult mai bună, dar pentru cercetarea științifică numărul celor pregătiți nu este încă satisfăcător.

— Revenind acum la studenți. Nu mi se par studenții de azi lipsiți de preocupări. Poate sînt mai reținuți în a le afirma. Poate de aceea unii se grăbesc să afirme că nu există asemenea preocupări. Necunoscînd suficient aceste preocupări actuale ale studenților, unele manifestări care se organizează nu sînt apreciate de cei pentru care se organizează.

Cred că ar trebui să se înceapă printr-o mai bună cunoaștere a ceea ce interesează, ceea ce pasionează pe studenți. Mai mult. Ar trebui descoperite chiar primele semne de preocupări interesante, moderne în înțelesul bun al cuvîntului. Aceste începuturi ar trebui ajutate, canalizate, popularizate.

Asociațiile studențești nu trebuie să renunțe la obiectivele lor culturale. Trebuie să-și schimbe însă în parte metodele de lucru. Ele trebuie să stimuleze inițiativele. Aici trebuie asigurat cadrul și sprijinul unor manifestări „spontane”.

Nu trebuie confundată o anumită pasiune cultural-artistică cu talent organizatoric în această direcție. Nu toți cei cărora le place să cînte la un anumit instrument sînt buni de activiști culturali. Poate de aceea se tem unii studenți să își mărturisească aptitudinea artistică. De frica unei responsabilități „cu distribuirea biletelor”, de frica unei cooptrări impuse într-o formație artistică cu profil strîin de preocupare lor.

Mai trebuie să mai ținem seama și de condițiile deosebite în care trăim astăzi, și într-un oraș mare ca Bucureștiul. O serie de fapte actuale fac ca viața să fie efectiv „mai frîntă”. În primul rînd distanțele: nu e totdeauna simplu să vii din Balta Albă la Clubul I.M.F.-ului din str. Oteteleșanu. Programul trebuie să fie extrem de interesant pentru o asemenea deplasare. Altfel televizorul, cinematograful, plecările în weekend sînt forțe centrifugale care îndepărtează studentul de activitatea desfășurată de asociație.

Ruxandra COSTACHE

De Sîmbătă seara

Ali C. a stat azi dimineață conștiincios la coadă pentru bilete la „Meandre”, în timpul cursului de Arhitectură urbană. Așa că acum, la ora 9 seara, își privește punctual și concentrat ceasul ca și cum și-ar lua pulsul, așteptînd la încrucișarea bulevardului cu Calea Victoriei. Cora D., colegă de arhitectură și de sentimente, întirzite din principiu. În sfîrșit apare, eterată și inocentă, cu un suris de vedetă de cinema. El îi arată ceasul cu un reproș contrafăcut. Ea îi ripostează cu un gest grațios al încheieturii mîinii. De! Ceasurile nu se potrivesc cum nu se potrivesc la urma urmei nici cronometrele. Reproșul se preschimbă într-o îmbrățișare. Și urmează două ore de... Meandre.

★
La ora 9 și 13 minute din lîmuzina, al cărei număr nu-l transcriem, vîrată brusc în fața Institutului de arhitectură coboară o pereche tină, festivă. Pe treptele masive și impu-nătoarei clădiri, într-o rumoare completată de rafalele ploii, așteaptă înghesuși ca într-un tramvai zeci de tineri care n-au mai apucat să fie invitați la celebrul bal al bobocilor. Tînerii perechi i se face un cîdoar sîrbătoresc ca pe treptele unui sfat popular cînd se oficiază o căsătorie și se cîntă marșul nupțial de Mendelsohn. Identitatea celor doi ne-a scăpat, pentru că, pînă la explicații, o legitimitate de ziarist nu valora în seara aceea cît o invitație la bal... Cineva stoarce hohote de ris exclamînd „cerberilor” gravi de la intrare: — Dați-ne voie să intrăm să ne copiem măcar orarul!

★
Miss Boboc poartă o eșarfă semnificativă cu o inscripție similară marilor concursuri de frumusețe. Un sceptic, (un coleg) o măsoară de sus pînă jos și se miră pentru alegerea făcută, declarînd că juriul a fost clement cu... estetica. De, gusturile se pot amenda! Tinăra „miss”, purpurie de emoție, se destăinuie într-un grup de prieteni: „Ei, ce spuneți? Tocmai mie să mi se întîmple una ca asta!”

★
La concertul de la Ateneu, susținut

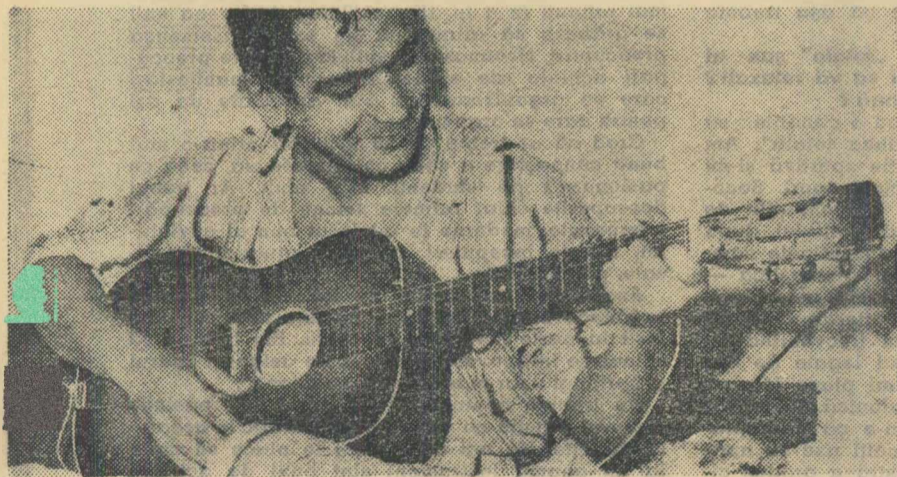
scris al vieții sportive. Am consemnat: în 30 de minute au pomenit de 60 de ori numele lui Titu Teașcă, de 40 de ori pe cel al lui Dobrin, de 37 de ori pe al lui Iancu, de 22 de ori pe al lui Haidu; fără să mai vorbim de procentul noțiunilor de fotbal, șut, gol, dribling, fentă și iarăși gol, intrate parcă deja în fondul principal de cuvinte. Discuția

Unde mergem?

mî s-a părut firească: ne aflam la citeva ore după catastrofa echipei bucureștene de fotbal pe Nepstadion din Budapesta...

★
Intr-un sondaj efectuat ad-hoc printre studenții întîlniți sîmbătă seara pe străzile Bucureștiului, prin cămine și prin institute, am constatat că în această

Muzica ușoară în pijama

de orchestra de cameră din Leipzig, recunosc nu numai studenți de la Conservator. O fată de la Institutul de teatru comentează: — Ai văzut-o pe Le? Avea un minijup pentru care bunica m-ar fi sechestrat în casă! — Parcă tu nu știi că bunicile și bunicii sînt buni numai pentru spus povești, îi dă replica tinăru ei prieten imberb, în timp ce pe scenă orchestra cîntă Bach. Of! Muzică pentru bunici!?

★
Evident, refuzații, refuzații din sălile de bal și-au găsit vad în barul „Unic” Am rămas 30 de minute la o masă alături de patru prieteni de la I.C.F. care își sorbeau violent paharele pline de coniac, încălcînd un consemn ne-

Bere la... indiscreție

seară 30 la sută preferă să danseze, dar numai 10 la sută își realizează preferința, 20 la sută preferă întîlnirile cu prietenii la o cafea, 8 la sută își petrec timpul la spectacole de teatru, operă și concerte, 1 la sută mai rămîn în fața televizoarelor, 13 la sută preferă cinematograful, iar restul își împart seara între vizite, ceaiuri, lecturi, convorbiri la telefon, lucru manual etc.

★
Duminică dimineața Alexandru C. împreună cu Ariadna T. vizitează expoziția lui Vincențiu Grigorescu din saloanele de pe bulevardul Magheru. Ariadna T. nu înțelege nimic din fantastică lume a culorilor... — Totul e ca într-un decor pentru o piesă de Shakespeare, îi explică Alexandru C., liric și entuziast.

Ariadna T. trece insensibilă prin galerii și preferă să privească tabloul din vitrină — adică strada. Alexandru C. meditează: își dă probabil seama că nu poate fi prieten cu o fată care nu iubește pictura, dar, politicos, o conduce afară în ploaie unde Ariadna devine subit mai frumoasă ca o cadră.

★
Valeria V. coboară dintr-un taximetru la căminul din Drumul Taberei. Șoferul grăbit îi scoate geamantanele și i le așează în ploaie. Un grup de colegi de la Institutul pedagogic o apostrofează cu un aer didactic, de responsabil de grupă: — Acum se vine la facultate, Valeria?

Ea ride flată. Din goană, unul dintre colegi, mucalit, aruncă un zar: — Pentru ea astăzi e încă... 30 septembrie!

★
Fetele din camera 42 își fac manichiura. — Ascultă tu, îți place blondul din IV, cu care am auzit că ai dansat toată seara? — Da. — Să știi că e prietenul meu. — Știu. — Atunci? — Dar tu nu ești prietena mea? Indiscreția lapidară ne-a fost răsplătită din plin: pe blondul din anul IV, pe care îl vom legitima poate abia într-un viitor foileton al revistei, l-am întîlnit în holul căminului — același cămin — cochetînd cu cea de a treia fată, care n-a avut replică deocamdată în dialogul de mai sus.

★
Carolina H. primise buchetul de crizanteme cu o seară în urmă la restaurantul „Berlin” de la prietenul ei, inginerul. Acum e luni ora 5 și 30 de minute și coboară din mașina inginerului în fața căminelor de lingă Operă cu buchetul de flori oboseite în mînă. Un salut scurt, un suris pieziș, cîțiva pași mărunți, coregrafici, și demarajul mașinii pe asfalt... E ora cînd primii studenți încep primele cursuri din săptămîină.

In sfîrșit, soare! Un soare incendiar. Ferestrele blocurilor și căminelor îl reflectă conștiincios în aerul crud ca niște studenți care iau notițe în caiete după cursul profesorului. Ultimii maturători se retrag fumînd. Cad frunze. Băieții și fetele izbucnesc gălăgioși pe porțile căminelor. Respirațiile lor lasă în urmă nori de aburi. Ceea ce nu înseamnă că plutesc de pe acum cu capul în nori. Dimineața e cel mai potrivit timp pentru luciditate. Facem un sondaj: primul gînd al săptămîinii!

Corneliu P.: Să-mi cumpăr pastă de dinți.

Ovidiu A.: Să nu scap cursul de Istoria artelor.

Oscar B.: Să nu învăț încă nimic. Să mă plimb, să văd filme...

M. M.: Să citesc tot ce îmi pică în mînă

Camelia D.: Să merg la coafor.

Victor Al.: Mi-e foame. Abia aștept să ajung la cantină, chiar dacă pierd prima oră de curs.

S. F.: Emoții. În dimineața asta avem primele ore de disecții...

★
Vrem să atragem atenția că în timpul documentării pentru reportajul nostru n-am prins pe nimeni jucînd cărți, n-am întîlnit nici un student în stare de ebrietate (a nu se confunda cu starea de euforie care e cu totul altceva) și n-am luat numele nimănui în întregime așa cum se iau taloanele la încălcarea regulilor de circulație! Nu ne-a interesat identitatea celor surprinși de ochiul reporterului și al fotoreporterului pentru că ne-am zis: de sîmbătă seară pînă luni dimineața fiecare student are dreptul să fie chiar și propriul său incognito...

Adrian DOHOTARU

„Tocmai mie sa mi se intîmple una ca asta!”

pînă luni dimineata

Lordul beatnik

Pagina noastră — consacrată în acest număr lui BERTRAND RUSSEL — inaugurează o nouă rubrică: „Contemporani care au intrat în istorie”, în cadrul căreia vom publica microbiografiile ale unor personalități aflate în centrul interesului opiniei publice.

Desigur, presa de scandal a reținut — odată mai mult — latura senzațională a celei mai recente izbucniri a acestei personalități vulcanice a secolului nostru: s-a vorbit în paginile acestor ziare mai puțin despre valoarea sau semnificația operei sale apărute de curând „The Autobiography of Bertrand Russel”, cit despre remunerarea fără precedent a autorului ei — 200.000 de dolari numai din partea editorului american.

Pînă la această „autobiografie” însăși viața lui părea a fi argumentul obiectiv al maniei pentru „senzațional” a tuturor celor care se interesau de Bertrand Russel. Nepot al unui om de stat liberal, descinzând dintr-o familie de lorzi, avea să fie crescut într-un spirit nonconformist de bunica sa după ce rămăsese orfan la 3 ani. Copilul care, îmbrăcat în costum de catifea, făcea reverență în fața reginei Victoria și tânărul, trimis atașat la ambasada Majestății Sale din Paris, avea însă să salute puțin mai târziu, în urma șederii sale la Berlin, „forța epică” a Manifestului comunist și să consacre prima sa carte social-democrației germane. Descendentul familiei aristocratice engleze lansă astfel lumii sale prima provocare.

Biografi, dornici să remarce mai presus de orice originalitatea lui, punctează apoi momentele aparent derutante ale carierei politice atât de bogate a acestui savant, momente adesea contradictorii, consecvente doar în silința de a prăbuși „turnul de fildeș” în „agora”: candidat invins în alegerile din 1907, liberal și apoi fabian, pacifist în primul război mondial (trebuind să plătească protestul său prin amenzi și 6 luni de detențiune), gazetar și reformator al moravurilor publice și pedagogice, devenit lord în 1931; apoi, după ultimul război mondial, conducând campania împotriva armelor nucleare, Comitetul celor 100 și Tribunalul pentru condamnarea crimelor americane din Vietnam, prezent și în ultimii ani la mitingurile din Trafalgar Square, așezându-se în semn de protest, sub ploaie și vînt, pe caldarîmul străzilor — acesta e Bertie.

În timp ce alți biografi se aruncă asupra nu mai puțin aventuroasei lui cariere științifice: studii de matematică, părăsire pentru cele de filozofie, catedră la Trinity College din Cambridge lăsată vacantă pentru cercetarea operei lui Leibniz, care avea să-l facă să redescopere matematica, anii de muncă istovitoare împreună cu WHITEHEAD pentru a demonstra legătura logicii și matematicii în epocă sa lucrare „Principia mathematica”, lunile de preocupări aparent divergențe privind căsătoria și fericirea, eșecul în ocuparea unei catedre la New York ca urmare a acuzațiilor de „imoralitate”, deși se bucura de sprijinul lui EINSTEIN, DEWEY și WHITEHEAD, publicarea operei sale „Istoria filozofiei occidentale” și, în fine, dobîndirea în 1950 a premiului Nobel pentru literatură care încununa opera acestui matematician și filozof de geniu.

În sfîrșit, alți biografi mai adaugă faptul că scepticul de mai târziu era anunțat încă de pe cînd, copil, începuse să sape o gropă pentru a verifica dacă pămîntul e într-adevăr rotund, că l-a învățat să meargă cu bicicleta pe BERNARD SHAW sau că, la 78 de ani, s-a salvat înotînd în urma unei amenzii forțate a avionului cu care venea spre Norvegia ș.a.m.d.

E prea mult și, de fapt, mult prea puțin pentru a înțelege cu adevărat ce a reprezentat viața și opera lui Bertrand Russel despre care, pe drept cuvînt, unul din biografi săi autentici PHILIPPE DEVAUX scria: „cel mai pasional de adevăr dintre sceptici, cel mai agresiv dintre pacifiști, cel mai controversat dintre filozofi, cel mai imoralist dintre moralisți, cel mai sever

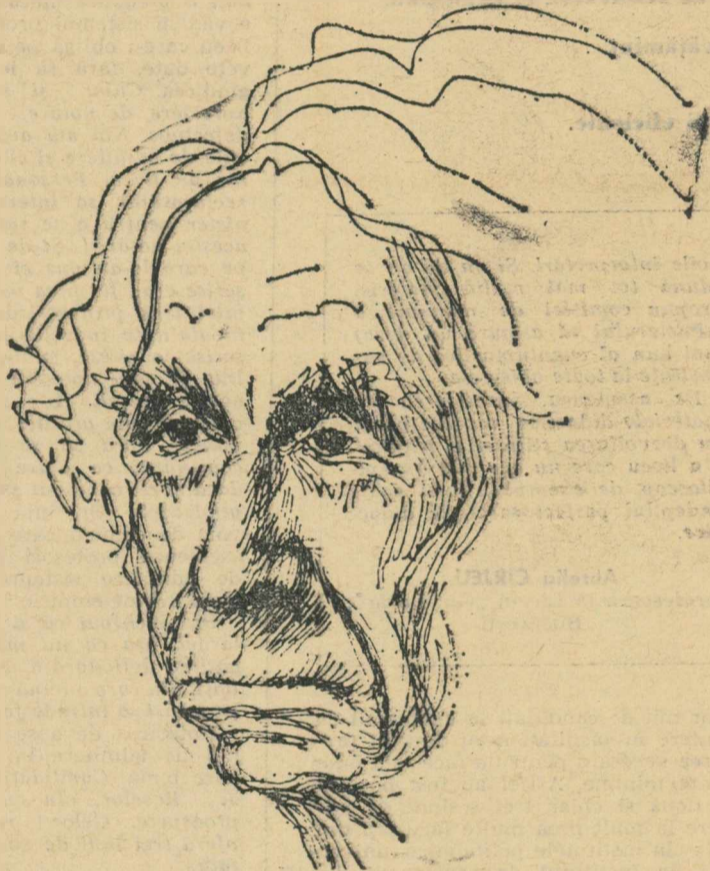
dintre judecători, cel mai revoltat dintre puritani, un exemplu de curaj intelectual, cel mai distructiv dintre umoriști, cel mai elocvent dintre falșii timizi, cel mai dezinteresat politician într-o lume de politicieni, așadar una din cele mai de seamă personalități ale timpurilor noastre”.

În autobiografia recent apărută opinia publică a salutată tocmai îndreptăritul cel mai autorizat pentru dezlegarea misterului personalității acestui „old young angry men”, acestui „lord

întregii mele copilării am simțit crescînd în mine sentimentul singurătății în același timp în care se micșora speranța mea de a întîlni vreo ființă cu care să pot comunica. Natura, cărțile și mai tîrziu matematicile m-au împiedicat să disper.

DESCOPERIREA MATEMATICILOR

La 11 ani am început să studiez geometria cu fratele meu ca preceptor. A fost unul din marile evenimente ale

beatnik”. Și nu întimplător, căci acest prim volum ce cuprinde perioada 1872—1914 (și din care redăm cititorilor noștri citeva fragmente), în atara senzației pe care a stîrnit-o, se menține de mai multe săptămîni pe unul din primele locuri în sondajele privind succesele de librărie. Ecoul în actualitate al ultimei sale opere satisface astfel crezul pe care el însuși îl afirmă: „NU VREAU SĂ RĂMÎN O VOCE PREDICÎND ÎN DEȘERT, VREAU SĂ FIU O VOCE CARE SĂ SE FACĂ AUZITĂ, CARE IA SE RĂSPUNDE, CARE VORBEȘTE DESPRE LUCRURI CE MERG LA INIMA OAMENILOR”.

PAGINI ALESE DIN AUTOBIOGRAFIE

O COPILĂRIE SOLITARĂ

În timpul celei mai mari părți a copilării mele orele care au însemnat cel mai mult pentru mine au fost acelea pe care le petreceam singur, în grădina; nu trăiam cu intensitate decît în singurătate. Doar arareori comunicam celorlalți gîndurile mele și de îndată o regretam. Cunoșteam în schimb fiecare colț al grădinii... știam care era stearul ce înfrunzea înaintea celorlalți. Mă trezeam în fiecare dimineață pentru a asista la răsăritul soarelui și, în frumoasele zile de aprilie, mă strecuram din casă înainte de micul dejun pentru o lungă plimbare. La apusul soarelui priveam norii și pămîntul reflectînd luminile de amurg. Ascultam vîntul, mă minunam în fața fulgerelor. În timpul

vieții mele, la fel de minunat ca și prima dragoste. Nu mi-am închipuit niciodată că poate exista pe lume ceva atît de frumos. Cînd am reușit să pricep a cincea teoremă fratele meu mi-a spus că în general ea este considerată ca foarte dificilă; mie mi se părea însă lesne de înțeles. A fost pentru prima oară cînd am bănuț că posed o anume inteligență. De atunci și pînă în momentul cînd WHITEHEAD și cu mine am terminat „Principia mathematica” — 27 de ani mai tîrziu — matematica a fost pentru mine principalul obiect de interes și principala sursă de fericire. Dar ca orice fericire nici asta nu a fost ușoară. Mi s-a spus că Euclid demonstra tot ceea ce afirma și am fost foarte dezamăgit să constat că el începea cu postulate. La început am refuzat să le admit atîta timp cît fratele nu putea să-mi furnizeze o explicație suficientă. Dar el s-a mulțumit să-mi spună: „dacă nu le accepți, nu vom putea continua”. Și cum doream să învăț mai departe le-am acceptat în mod provizoriu; dar îndoiala privind premisele matematicilor a rămas în adîncul meu și ea a determinat cursul lucrărilor mele ulterioare.

PIERDEREA CREDINȚEI

Am fost crescut în spirit religios. La 15 ani am început însă să supun unei verificări metodice caracterul pretins rațional al argumentelor pe care se întemeiau credințele creștine. Ore în șir le consacram acestor gînduri... Mi se părea că dacă voi înceta să cred în Dumnezeu, în liberul arbitru și în nemurire, mă voi simți

foarte nefericit. Dar, pe de altă parte, rațiunile invocate în sprijinul dogmelor nu mi se păreau de loc convingătoare... La 18 ani, puțin înainte de a merge la Cambridge, am citit în autobiografia lui STUART MILL pasajul în care tatăl lui îl învăța că întrebarea: „Cine m-a creat?” nu are răspuns, întrucît ea duce imediat la cealaltă întrebare: „Cine l-a creat pe Dumnezeu?” Aceasta m-a făcut să renunț la argumentul „primei cauze” și astfel am devenit ateu. În toată această lungă perioadă de îndoială, pierderea progresivă a credinței mi-a provocat o profundă neliniște; dar cînd am devenit cu totul necredincios am constatat, puțin mirat, că eram pe deplin fericit de a fi înlăturat însăși problema.

REDACTAREA

„PRINCIPIILOR MATEMATICII”

Am muncit pentru contribuția mea între zece și douăsprezece ore pe zi, timp de opt luni în fiecare an între 1907 și 1910. Paginile se strîngeau și de fiecare dată cînd ieșeam ca să iau puțin aer eram obsedat de ideea că ar putea arde casa și că manuscrisul ar pieri în flăcări. Pentru că nu putea fi vorba ca un astfel de manuscris să fie copiat la mașină ori de mînd. Cînd fu în sfîrșit gata pentru a fi dus la „Presa universitară”, avea asemenea proporții că, spre a putea fi transportat la editură, ne-a trebuit, mie și lui WHITEHEAD, o căruță cu patru roți. Chiar și atunci n-am scăpat de greutate. Acești domni au evaluat la 600 de lire sterline deficitul care ar rezulta prin editare și consimțeau să suporte doar o pierdere de cel mult 300 de lire. Foarte generoasă, Societatea Regală ne-a acordat o subvenție de 200 de lire și noi trebuia să mai adăugăm 100, cît mai lipseau. Astfel că munca noastră de atîția ani ne-a adus fiecăruia suma negativă de 50 de lire. Am bătut recordul lui Milton cu al său „Paradis pierdut”.

PENTRU CE AM TRĂIT

... Trei pasiuni simple dar irezistibile au dominat în viața mea: nevoia de dragoste, setea de cunoaștere, sentimentul aproape de nesuportat al suferinței omenirii. Aceste pasiuni, ca și vînturile puternice, m-au împins de ici, colo pe oceanul neliniștilor, unde m-am simțit adesea la limita disperării.

Am căutat dragostea, mai întîi pentru că ea înseamnă extaz — extaz atît de puternic încît de multe ori, pentru a mă putea bucura deplin cîteva ore, aș fi sacrificat cu bucurie restul existenței mele. Apoi am căutat dragostea, pentru că ea ne apără de singurătate, de această groznică singurătate, care conduce conștiința noastră pînă la prăpastia peste care se apleacă pentru a sonda profunzimile non-ființei.

Nu mai puțin pasionant am aspirat la cunoaștere. Am vrut să înțeleg inima oamenilor. Am vrut să știu ce face să strălucească soarele. Am încercat să captez virtutea lui Pitagora care menține deasupra devenirii universale puterea numerelor. Din aceste ambiții am realizat o mică, a foarte mică parte.

Dragostea și cunoașterea, atît cît mi-au fost accesibile, m-au ridicat deasupra pămîntului, dar totdeauna m-au condus spre solitudine.

Strigătele de durere m-au pătruns. Copiii flămînzii, victimele opresiunii și ale torturii, bătrînii fără apărare — o lume de durere, mizerie, singurătate — fac ca viața să nu fie așa cum trebuie să fie. Am vrut să îndrept răul și n-am putut decît să sufăr eu însuși.

Astfel a fost viața mea. Ea mi-a părut demnă de a fi trăită și-aș re-trăi-o voluntar dacă norocul mi s-ar oferi.

ANUL I — UN DEBUT DIFICIL ȘI O INTREBARE CARDINALA :

BUCUREȘTI

In anul acesta peste 20 000 de tineri au trecut pentru prima oară pragul institutelor de învățământ superior. Examenul de admitere au decis asupra celor mai buni, fără indoială. Dar nu este mai puțin adevărat că prin aceste examene au reușit să pătrundă și tineri cu o pregătire mai slabă, că mulți dintre aceștia au dovedit lacune serioase. Zestrea pe care învățământul superior o primește și în acest an, cu dărnicie, de la învățământul mediu, este o problemă deosebit de importantă, de rezolvarea ei depinzând, în ultimă instanță, desfășurarea normală a procesului de învățământ. Iată dar temele anchetei noastre animată de dorința de a surprinde situația existentă și de a găsi unele soluții eficiente.

CINE SE PREZINTĂ LA EXAMENUL DE ADMITERE

Am afirmat mai sus că institutele de învățământ superior au deschis anul acesta porțile primului an unui număr mare de tineri — peste 20.000 ! O parte dintre aceștia, bine pregătiți, provin din licee cu bune tradiții în învățământul nostru. Desigur că la formarea lor au concurat o multitudine de factori, printre care exigența, nivelul, calitatea și seriozitatea la învățatură promovate de profesorii lor.

MULTUMIRI DAR ȘI OBLIGAȚII

Am fost diriginta clasei a XI-a F. Am luat clasa dintr-o VIII-a, așa că-mi cunosc elevii foarte bine. Toți 33 s-au prezentat și au luat bacalaureatul cu medii bune. Mă bucur de faptul că 29 din ei au intrat la facultăți, marea majoritate la Politehnică, cîțiva la Construcții și unul la Biologie. Este un succes nu numai al foștilor noștri elevi, dar și al nostru, al profesorilor.

Încă din clasa a VIII-a ne-am străduit să-i obișnuim pe elevi cu ordinea, să le imprimăm un sistem de studiu judicios. În toate ocaziile am fost foarte exigenți, învățându-i totodată să fie ei înșiși exigenți.

Am observat la foștii mei elevi nevoia de a cunoaște mult, de a se informa și în alte domenii. Fie-rește, liceul nu le poate forma încă personalitatea, dar aici se pune fundamentul. Gîndirea proprie, răbdarea, seriozitatea, consecvența, sînt însușiri care se pot căpăta aici. Și acestea sînt de fapt însușiri necesare tinerilor care încep o facultate, însușiri care permit trecerea la un alt sistem de învățământ.

Buna pregătire a absolvenților depinde în cea mai mare măsură de profesori. Dar și de manuale. În ultimul timp manualele școlare suferă, an de an, modificări, sînt actualizate. Dar această actualizare se face doar cantitativ, adică se adaugă la diverse capitole

noile interpretări. Și an de an se adună tot mai multă materie. Propun comisiei de manuale a ministerului să asigure un dozaaj mai bun al cuantumurilor de cunoștințe la toate obiectele.

De asemenea, înzestrarea cu materiale didactice nu ține pasul cu dezvoltarea științei și tehnicii. Un liceu care nu are nici un epidiascop, de exemplu, nu-și poate îndeplini perfect sarcinile didactice.

Aurelia CÎRJEU
profesoară la Liceul „Gh. Lazăr”,
București

Dar mii de candidați la examenul de admitere în facultăți n-au dovedit pregătirea necesară pentru a face față unor cerințe minime. Astfel au fost posibile cele două și chiar trei sesiuni de admitere la mult prea multe facultăți din țară : la institutele politehnice, universități, la Institutul de construcții din București, la Academia de studii economice și chiar la institutele pedagogice.

Astfel, la sesiunea din iulie, la Facultatea de instalații a Institutului de construcții din București, din 366 de înscriși numai doi candidați au obținut nota 9 la teză. La Secția de hidrotehnică agricolă din același institut nota maximă la probele scrise a fost de 4, obținută de 2 din cei 40 de candidați. Admis a fost declarat numai un singur candidat. Faptul că, de exemplu, la Institutul de construcții au rămas disponibile unui al doilea concurs peste 740 de locuri își găsește explicația în nivelul de pregătire slab al multora dintre cei înscriși. Circa 1/3 din candidații la Facultatea de construcții aveau mediile 7 sau peste 7 la bacalaureat. Dar și în cazul acestora media 7 nu provine din nota de la matematică sau fizică. De asemenea, și la alte facultăți tehnice s-au înscris candidați care la bacalaureat au optat pentru biologie sau erau absolvenți ai secției umanistice a liceului ; o altă parte dintre ei au întreprins mari studii. Analiza unora dintre foile matricole poate evidenția faptul că pe parcursul liceului unii candidați au obținut la matematică și fizică note de trecere la limită sau aproape la limită. Ce i-a îndemnat pe aceștia să concureze la facultăți unde matematica și fizica reprezintă discipline de bază ?

Că media mare la bacalaureat nu este întotdeauna edificatoare, date fiind modul de apreciere diferit la diferite licee, reiese și din faptul că o serie de candidați cu medii peste 9 nu au reușit să obțină la primul concurs nici media minimă de admitere.

De nivelul scăzut al cunoștințelor candidaților s-au putut convinge de altfel înșiși profesorii de liceu, prezenți în acest an în comisiile de admitere.

AVEM NEVOIE DE OAMENI

CARE GÎNDESC

Am observat la mulți candidați o pregătire mecanică. Cauza o văd în sistemul profesorilor de liceu care-i obligă pe elevi să învețe date, fără să le stimuleze gîndirea. Chiar și sistemul de apreciere, de notare, mi se pare defectuos. Noi am avut în comisiile de admitere și cite un profesor de liceu. Personal am cerut rectoratului să intervină la minister pentru a se reveni asupra acestei hotăriri. Și de ce ? Notele pe care le-au pus ei la lucrările scrise erau fie prea mari, fie prea mici. Unii profesori de liceu au o mentalitate îngustă. Iau lucrarea scrisă, o citesc, subliniază greșelile și pun note în funcție de aceste greșeli. A pus candidatul cinci virgule greșit, i se scad cinci puncte. Fără să se mai judece conținutul ca atare al lucrării, dacă acest candidat știe sau nu să gîndească. Or, noi avem nevoie de oameni care gîndesc. Cu asemenea profesori în comisiile de admitere sistemul de apreciere devine empiric.

Imi închipui că și la liceu fac la fel, așa că nu mă miră pregătirea deficitară a multor candidați, din care o bună parte au reușit totuși să intre la facultate.

Hotărîrea de a se ține examenul de admitere în iulie mi se pare bună. Candidații, absolvenți ai liceelor, vin cu cunoștințe proaspete. Celor reușiți li se oferă trei luni de vacanță meritată.

Sînt, de asemenea, împotriva considerării mediei de la bacalaureat. Această notă amplifică și mai mult empirismul examenului de admitere, oferind o selecție aproximativă.

Conf. univ. dr. Dumitru PACURARU
prodecanul Facultății de limbă și literatură română, Universitatea București

Pe întreg centrul universitar Craiova media generală la bacalaureat a candidaților a fost de 6,24. La Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași 70 la sută din cei înscriși la concurs aveau la bacalaureat medii de 5 și 6. Nu este de mirare deci că nici un candidat din cei peste 4000 nu a reușit cu media 10.

Deficiențele principale semnalate de cadrele didactice prezente în comisiile de admitere își au izvorul în faptul că cei mai mulți dintre absolvenții liceelor nu sînt hotărîți asupra profilului facultății ce doresc s-o urmeze. Orientarea către profesiune continuă să reprezinte un punct vulnerabil al educației și instrucției în școală. Unii dintre acești tineri aflați în fața celei mai mari hotărîri ce trebuie s-o ia în viață ezită, oscilează pînă în ajunul concursului, înaintează și retrag actele de la o facultate la alta, de la o secție la alta. Ba mai mult : insuccesul din iulie la o facultate îi mină în septembrie către o alta, deseori complet opusă ca specialitate celei dintîi.

Cum se reflectă în conținutul examenului pregătirea superficială a candidaților ?

Probele de matematică au dovedit slabe deprinderi cu calculul, o mare vrare anevoioasă a definițiilor și formularelor de bază. Foarte mulți candidați nu reușesc să dea cele mai simple demonstrații și justificări corecte adevărurilor matematice.

APEL LA EXIGENȚĂ

Am făcut parte din mai multe comisii. Pregătirea candidaților mi s-a părut variată. Diferențele au cauze multiple : școala făcută, pasiunea pentru disciplină, superficialitatea sau, pur și simplu, stofa candidatului. Datoria noastră este de a observa în primul rînd dacă un candidat are stofă sau, hai să-i zicem mai pretentios, vocație.

Am avut candidați care știau și lucruri de finețe, dar și candidați care păreau complet dezorientați : nu știau nici calculul cu logaritmi sau cu puteri. Și erau oameni care trecuseră la proba scrisă. Fiindcă examenul scris are un barem (citeva probleme) candidatul, chiar dacă nu știe o problemă, ia note bune la celelalte, se face media și trece. Chiar dacă problema pe care nu știi-o e fundamentală.

Față de ceilalți ani, la matematică nivelul cunoștințelor a fost în acest an mai bun. Cred că a contribuit la asta faptul că examenul s-a dat în iulie. Și mai avem un câștig : de obicei, candidații luau meditații. Dar ce înseamnă meditația la matematică ! Exersare în rezolvarea problemelor. Rezultatul este că tînărul se plictisește de atîta exersare și pierde interesul.

Matematica modernă cere multă judecată decît tehnică de calcul. Pentru calcul avem mașini electronice. Studenții trebuie să învețe să scrie într-un limbaj matematic modern, să aibă multă mobilitate, să se obișnuiască să asimileze noțiuni teoretice fundamentale. De aceea avem nevoie de minți proaspete, neviciate în ore de așa-zisă meditație (plătite gras !). Criteriile noastre, așadar, au condus spre depistarea candidaților cu reale însușiri, dar am fost obligați să primim și un număr, din fericire redus, de candidați slabi. Am spus că am fost obligați și nu exagerez de loc. Liceele noastre nu ne oferă în ora actuală un număr prea mare de absolvenți cu un bun nivel de pregătire. Pe cei buni îi alegem noi, dar, pentru a completa locurile, trebuie să-i acceptăm și pe unii mai slab pregătiți. Mulți pe parcurs, vor fi abandonați. De aceea ar fi mai bine ca încă de la examenul de admitere să renunțăm la ei. Asta înseamnă că trebuie să micșorăm numărul de locuri, atîta timp cît de la liceu nu ne vin candidați care merită să urmeze un institut de învățământ superior.

Cu înființarea institutelor de conductori tehnici sperăm să facem o repartitie valorică judicioasă în așa fel încît, în facultate să intre numai cei cu însușiri deosebite.

Prof. dr. docent Ioan SABAC
șeful catedrei de Matematică II
Institutul politehnic București

CEPEM?

Fizică s-au dovedit deficitare mai mult decât în primii ani de studiu. S-a observat de asemenea o semnificativă disproporție între cunoștințele de fizică organică și anorganică. Probele de fizică au demonstrat că majoritatea candidaților nu au capacitatea necesară la nivelul necesar sensurile fizice literare satisfăcătoare; nu au avut la nivelul necesar sensurile fizice literare satisfăcătoare; unele au fost interpretate într-o manieră depășită, sociologizantă.

PROLOG LA ANUL I

Începem deci tot cu... „statistica”. La o parte adevărul semnificativ este că toate facultățile cu profil economic din țară și-au completat locurile la concursuri, citeva date preliminare la Facultatea de Statistică a Academiei de studii economice de la sine: la primul concurs au fost admisi 29 de candidați, la cel de-al doilea — 66 (cu medii între 5 și 6). Pentru cel de-al treilea — au fost de completat 105 locuri.

În timp ce concursul din iulie — sumativ — a permis de unele cadre didactice să se permită eșalonarea materiei pe mai multe semestre, în paralel cu obiectele de specialitate pe care diferitele facultăți matematice le deservește imediat. Adică să le predăm în ajunul unor concursuri tehnice care le cer. Matematica nu se poate asimila, oricum, cu lopata.

Eliberați de un anumit număr de ore, studenții anului I vor putea aprofunda materia punând la baza pregătirii lor cunoștințe temeinice.

SĂ NU RATEZE STARTUL!

La deschiderea festivă a cursurilor, ne amintește conf. univ. dr. D. PĂCURARU, am recomandat studenților din anul I să citească mult, în afara cursurilor. Și eu și tovarășii profesori Al. Graur și Șerban Cioculescu, care vor ține cursuri la anul I, am insistat asupra necesității de a înțelege bine că la facultate trebuie să lucreze oarecum pe cont propriu. Cursurile nu vor fi decât direcții generale, restul cunoștințelor urmînd să fie însușite de fiecare în parte. Le-am recomandat să aibă opinii personale, să se intereseze și de alte domenii. Specializarea îngustă este vecină cu ignoranța.

fiindu-le cunoscut faptul că activitatea inginerului constructor pe șantier este dintre cele mai dificile. De aceea, foarte mulți candidați pentru institutul nostru se prezintă la concursul al doilea, după ce și-au încercat norocul în altă parte. Aceasta, evident, nu este o garanție a bunei pregătiri, ci dimpotrivă. Și iată de ce nu toți rezistă selecției în anii I și II. Actualul an II și-a reluat activitatea cu pierderi destul de mari. Astfel la Secția de geodezie procentul de promovare este de numai 52 la sută. Rămîne de văzut în ce măsură acordarea unor reexaminări va modifica această cifră. Oricum, aproape jumătate repetenți este o situație care poate da de gîndit și actualului an I Geodezie.

Rezultatele la alte facultăți ale institutului nu sînt cu mult mai bune. Și un balast costisitor și inutil obositor se perpetuează pe parcursul facultății; iată de ce mai mult de jumătate nu încheie studiile în seria cu care au intrat.

Au intrat în anul I și oameni cu o pregătire necorespunzătoare. Sarcina noastră imediată, consideră prof. dr. docent ION SABAC, este de a-i depista și de a-i supraveghea.

Dar avem și un necaz foarte mare. Matematica pe care o predăm noi la Politehnică se desfășoară numai pe patru semestre, cu un volum de ore foarte ridicat. Așa, de exemplu, în anul I avem 19 ore de matematică pe săptămînă, ceea ce e foarte mult pentru studenții acestui an. Un student, încă neobișnuit cu sistemul acesta, dacă nu învață ritmic în prima lună, să zicem, nu mai poate urmări restul și nu mai poate recupera.

Am propus în nenumărate rînduri să nu se permită eșalonarea materiei pe mai multe semestre, în paralel cu obiectele de specialitate pe care diferitele facultăți matematice le deservește imediat. Adică să le predăm în ajunul unor concursuri tehnice care le cer. Matematica nu se poate asimila, oricum, cu lopata.

Eliberați de un anumit număr de ore, studenții anului I vor putea aprofunda materia punînd la baza pregătirii lor cunoștințe temeinice.

La deschiderea festivă a cursurilor, ne amintește conf. univ. dr. D. PĂCURARU, am recomandat studenților din anul I să citească mult, în afara cursurilor. Și eu și tovarășii profesori Al. Graur și Șerban Cioculescu, care vor ține cursuri la anul I, am insistat asupra necesității de a înțelege bine că la facultate trebuie să lucreze oarecum pe cont propriu. Cursurile nu vor fi decât direcții generale, restul cunoștințelor urmînd să fie însușite de fiecare în parte. Le-am recomandat să aibă opinii personale, să se intereseze și de alte domenii. Specializarea îngustă este vecină cu ignoranța.

Conf. univ. Mircea Tomescu, directorul Bibliotecii universitare, i-a invitat să viziteze biblioteca, unde li s-au dat îndrumări practice și li s-au prezentat colecțiile mai importante. Desigur, aceasta este doar începutul. Studenții mai slab pregătiți vor trebui ajutați de toate cadrele didactice, deși, după opinia mea, totul depinde de ei.

Discuțiile cu unii membri ai comisiilor de admitere sau cadre didactice care se ocupă în special de anii I și II au dezvăluit aspecte ce se cer soluționate astfel încît să fie evitate eșecurile de la sfîrșitul acestor ani de studii, eșecuri însemnînd uneori chiar și sfîrșitul activității universitare a unei părți din studenți; să fie evitată perpetuarea în anii următori a mediocrității, semn clar al slabei însușiri a profesiei. Există un punct unanim de vedere în această privință: DESFĂȘURAREA DE LA ÎNCEPUT ÎN BUNE CONDIȚIUNI A STUDIULUI. ÎNCADRAREA FĂRĂ ÎNTÎRZIERE ÎN RITMUL ACTIVITĂȚII UNIVERSITARE DEPIND ÎN PRIMUL RÎND DE STUDENTUL ÎNSUȘI.

● Prezența activă din primele zile la cursuri, seminarii, lucrări practice, disciplina severă a bibliotecii, îndeplinirea ritmică a tuturor sarcinilor la învățatură, lupta cu orice înclinare spre inerție și tentație a amînărilor asigură nu numai succesul primelor examene dar și cea bază de cunoștințe la care de regulă se apelează pe parcursul întregii perioade a studiilor și pe care se clădesc trainic cunoștințele despre profesie.

Negresit, O MARE RĂSPUNDERE REVINE ȘI CADRELOR DIDACTICE, ORGANIZAȚIILOR DE TINERET preocupate de crearea în anul I a condițiilor optime și a unei atmosfere propice studiului de exigență universitară.

● De aceea, considerăm că nu numai îndrumarea în bloc a acestor colective, dar mai ales activitatea diferențiată ajungînd pînă la cunoașterea fiecărui student în parte, urmărirea strictă și îndelungată a tuturor activităților întreprinse de studenții anilor I reprezintă o experiență valoroasă a unor institute și facultăți.

● Menținerea așa-zisilor decani de an se dovedește a fi o măsură eficientă și activitatea acestora poate contribui tot mai mult la făurirea unei discipline a studiului, la modelarea unor tineri atît de diferiți ca pregătire și educație. Acest din urmă aspect credem că trebuie să reprezinte principalul obiectiv al muncii diferențiate cu anii I a organizațiilor U.T.C. și asociațiilor studențești.

● De asemenea, preocuparea generală pentru asigurarea unor condiții de învățatură și viață cît mai bune în bibliotecă, cîmine etc. poate reprezenta pentru anul I un ajutor și un stimulent la îndemina fiecărei facultăți.

Anchetă realizată de
Georgeta RUJA și Dinu TUDOR

SENCOV BLAGOVESTI

PETER NAUR

C. PENESCU

L. A. ZADEH

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ

CEL CE GÂNDEȘTE... SIGUR

Deși urcase un număr impresionant de trepte pe scara istoriei, Omulețul lui Gopo mai putea fi încă surprins abia cu vreo câțiva zeci de ani în urmă murmurându-și încet textul unei foarte vechi rugăciuni și mai cu seamă propoziția: „Și iartă-ne, Doamne, greșelile noastre!”

N-o învățase din Biblie, ci o inventase singur, atunci când, făcând cu miinile sale primul lucru, a început prin a se mindri cu el, pentru ca apoi să constate că, în măsura în care nu este mai bun decît este, un lucru nu e bun, nu e bine făcut, e categoric greșit. Și, pînă una alta, în răgazul dintre constatarea greșelii și descoperirea unei idei salvatoare, el a născocit — ca o măsură suplimentară de precauție — și această scurtă rugăciune în care esențialul era fraza citată. Printre altele trebuie stabilit că așa a apărut, spontan, deocamdată nu profesorul, ci „sentimental” sau „prezentimentul profesorului”, dacă pentru cuvîntul profesor admitem accepțiunea de largă circulație: „omul care te trage de urechi cînd greșești”.

Apoi omul a făcut din nou lucrul respectiv (nu putem să spunem ce lucru anume și va fi greu să iertăm istoriei această gravă omisiune). A doua oară lucrul arăta mult mai bine și era mult mai util (asta se știe precis).

Din acest moment omulețul a devenit un CREATOR, dacă (din nou dacă) pentru cuvîntul creator admitem accepțiunea (la fel de larg răspîndită) de „individ care posedă fericita capacitate de a-și concentra mereu eforturile spre superlativ, ignorînd relativul”.

Fiindcă, deocamdată, creația sa era în primul rînd superlativă, Omulețul lui Gopo și-a acordat nota 10 și și-a schimbat numele de familie (căci ambițiile lui crescuseră): s-a botexat el însuși „Homo sapiens”. Și sub această poreclă (căci la început era o simplă poreclă) a fost cunoscut mult timp, pînă cînd — rostind din ce în ce mai rar rugăciunea, căci răgazul dintre greșală și soluție devenea din ce în ce mai scurt — s-a trezit că-i uitase cuvintele și le-a reformulat astfel: „Și scutește-ne de greșeli!”.

Apoi o nouă prescurtare a intervenit, căci lucrul îi răpea din ce în ce mai mult timp; textul ajunsese să sune astfel: „Fără greșeli!”.

Din acest moment omul a înțeles legătura directă dintre greșală și lipsa de timp și „Homo sapiens” a încetat să mai fie o simplă poreclă! Și tot din acest moment lucrurile încep să devină din ce în ce mai serioase. „Fără greșală!” a devenit o deviză, iar „prezentimentul profesorului”, devenit „necesitate a profesorului”, s-a materializat într-o mașină de calculat. Ea face un lucru mult mai util și ceva mai complicat decît a trage de urechi: **CONTROLEAZĂ!** Controlează erorile noastre și chiar le previne.

Aplicațiile acestei mașini devin din ce în ce mai largi: medicină, învățămînt, industrie, construcții, transporturi.

Destinația ei este aceea de a-l secunda pe om, pe „Homo faber”, în lupta continuă împotriva relativului pentru superlativ, pentru LUCRUL CEL MAI BUN. O știință despre această mașină, despre aplicațiile ei, se poate defini astfel: „arta de-a asigura eficacitatea acțiunii umane”. (E definiția ce s-a dat ciberneticii în 1958 la cel de al II-lea Congres internațional de la Namur).

În acest sens am întreprins o anchetă în lumea ciberneticienilor, pornind de la un chestionar simplu, pe care interlocutorii noștri l-au onorat liber prin cuvintele lor.

1. După părerea dumneavoastră, care sînt domeniile în care mașinile electronice de calcul și-au spus pe deplin cuvîntul, și-au găsit un teren propice de aplicare?

2. În ce măsură considerați eficientă înlocuirea profesorului cu mașina de calcul?

3. În profesia dv., cărei ramuri v-ați consacrat indeosebi și ce studii de cercetare vă preocupă la ora actuală?

BULGARIA

SENCOV BLAGOVESTI: „Se mai crede că după perfecționarea calculatoarelor electronice oamenii vor fi absolviți de gîndire (!?)”

Tînăr, chiar foarte tînăr (n. în 1932) pentru titlul de om de știință, cu o alură sportivă (tenisul de fapt e o pasiune din... tinerete (!!!)) — Sencov Blagovesti, după absolvirea Facultății de matematică, este numit conferențiar și director adjunct al Institutului de matematică, răspunzînd direct de secția de calcul.

„Viața contemporană se complică din ce în ce mai mult și necesitatea prelucrării informațiilor de care omul dispune (mă refer la toate domeniile de activitate) a devenit un imperativ. Or, mașinile electronice de calcul vin în sprijinul prelucrării acestor informații pe un plan superior. Ca matematician mă ocup de problemele teoretice ale sistemului de calcul și totodată de aplicarea electronicii în biologie. Împreună cu profesorul biochimist, Rumen Tanev, cercetez modelarea celulelor vii cu ajutorul mașinii de calcul. De pildă, am modelat și studiat refacerea ficatului după secționarea lui parțială în scopul de a depista formarea cancerului în organism.

În ceea ce privește problema profesorului-robot o consider încă discutabilă. Omenirea este încă departe de a cunoaște la profunzime cum trebuie învățat. Se știe de altfel că mecanismul profesorului-robot trebuie să conștie nu numai în transmiterea informației de la profesor la student ci mai ales în ceea ce privește cea mai bună metodă de predare pentru ca procesul de asimilare al studentului să se producă și rapid și bine. La ora actuală se fac experimentări în școli care constau nu atît în întrebunțarea mașinilor, cît a metodelor care ar putea fi folosite. Desăvîrșirea acestor metode va putea înlocui într-o bună zi profesorul. Se mai crede însă că după

perfectiunea mașinilor de calcul oamenii vor fi absolviți de gîndire și nu de un efort în plus cum este și firesc. Ceea ce e total greșit!”

perfectiunea mașinilor de calcul oamenii vor fi absolviți de gîndire și nu de un efort în plus cum este și firesc. Ceea ce e total greșit!”

DANEMARCA

PETER NAUR: „Concizia este miezul înțelepciunii!”

Blond, încadrat de o barbă biblică, cu ochi albaștri, un albastru poate al Mării Nordului, profesorul Peter Naur (s-a născut în 1928; a studiat la Copenhaga, Cambridge, Chicago) își face impresia unui pictor, sau scriitor, sau muzician venit să cunoască minunile României.

„În Danemarca mașinile electronice sînt întrebunțate în mod special în probleme financiare, în serviciile de utilitate publică, telefoane, case automate, reglarea curentului electric, calcularea înclinației unei șosele... În învățămînt nu s-a pus încă problema utilității lor, pe de o parte datorită lipsei de interes, pe de alta a mijloacelor materiale. De curînd s-a instalat un calculator electronic într-un mare spital pentru a controla tratamentele uzuale. Rămîne de văzut eficacitatea lui.

Personal, lucrez la programarea calculatoarelor pentru mașini de tradus. Și în acest domeniu necesitatea și randaamentul lor sînt verificate. Rutina umană este înlocuită în timp record de rutina mașinii. Precizez însă că nu-i un motiv de dezamăgire în ceea ce privește intelectul uman, deoarece sînt nenumărate domenii de activitate în care creierul și-a dovedit superioritatea”.

ROMANIA

C. PENESCU: „Adevărata menire a acestor mașini inzestrate cu „memorii” sau organe de înmagazinat datele transmise o găsec în industrie, în economie!”

Laureat al Premiului de Stat pentru volumul de automatică, membru corespondent al Academiei, autor a numeroase studii și al recentului volum „Programarea matematică și aplicațiile energetice”, șef de catedră la Institutul politehnic, profesorul și omul de știință C. PENESCU abia mai găsește o clipă de răgaz pentru presă.

„Atîta timp cît inspirația, talentul sau alte manifestări ale conștiinței umane nu pot fi expuse într-un limbaj matematic și probabil că această posibilitate nu va exista nici în viitor, evident că nici calculatoarele nu pot fi inzestrate cu astfel de calități. În aceeași sferă se situează și așa-numiții profesori-roboti. În unele domenii restrînse în care metodele de predare și învățare urmează o rutină precisă, cum ar fi procesul de învățat al limbilor străine, calculatoarele pot suplini profesorul în munca sa de predare. Aproape în totalitatea disci-

plinilor, munca nu se rezumă la debi-tarea unor date studenților după o schemă rigidă, ci este un proces mult mai complex, în care nu numai inteligența profesorului se pune în joc, ci însăși conștiința sa. Bineînțeles că se vor putea face progrese în acest domeniu, dar a se pretinde să existe o societate în care profesorii să fie înlocuiți de mașini — această afirmație aparține unei fantezii.

Calculatoarele electronice de la Galați, Luduș sau Hunedoara îmi spun mai mult decît toate așa-zisele poeme compuse de calculator și lipsite total de inspirație și talent. Repet, în țara noastră în industrie: la Luduș, Galați, Hunedoara, Craiova, în economie: la Direcția Centrală de Statistică, la Centrul de calcul economic, calculatoarele au devenit un ajutor prețios în munca noastră”.

S.U.A.

L. A. ZADEH: „Nu vom mai putea trăi fără calculatoarele electronice așa cum la ora actuală nu putem concepe existența fără telefon!”

Profesorul universitar L. A. Zadeh s-a născut la Baku în 1921 (U.R.S.S.). În anul 1942 obține primul grad științific la Teheran. Devine cadru didactic al Universității din Columbia și membru al Institutului pentru studii înalte din Princeton-S.U.A. În prezent, este decanul Facultății de electrotehnică și științele de calcul și profesor la Universitatea din Berkeley — California.

„Scopul final al utilizării calculatoarelor în învățămînt va fi o reîntoarcere de fapt la studiul individual al studentului, forma cea mai importantă și cea mai eficientă. Este știut că elaborarea unui program pentru un curs necesită timp și în primul rînd o echipă specializată. Or, nu avem destui profesori pentru pregătirea cadrelor de viitor. Profesorul în calitate de „emîțător de informații” poate fi înlocuit de mașinile cibernetice poate în zece, douăzeci de ani. Era metodelor tradiționale de predare este spre sfîrșit. Și în măsura în care vom dovedi utilitatea mașinilor în procesul de învățămînt, mizînd, repet, pe studiul individual, strădania noastră își va găsi justificarea deplină.

S-a dovedit pînă în prezent că mașinile electronice pot regla traficul rutier, pot fi folosite în citirea documentelor de bancă, în redactarea de bibliografii, în comerț; o multitudine de întrebunțări. Firește că va trece mult timp pînă cînd calculatoarele vor pătrunde în gospodărie, de pildă, și gospodina n-o să-și mai pună problema timpului, să zicem, în pregătirea cartofilor prăjiți. Dar e cert un lucru: că nu vom mai putea trăi fără calculatoare electronice așa cum la ora actuală nu putem concepe existența fără telefon.

Într-un viitor apropiat le vîd pătrunzînd intensiv în controlul circulației în marile orașe, în rezervarea locurilor la hoteluri, în operații de bancă, în traficul pentru avioane, le vîd colaboratori apropiați ai omului în toate domeniile de activitate”.

VOIAJ PRIN ORE-RITM SI ORE-FANTEZIE

Intr-una din ultimele seri petrecute la Moscova, de la una din casele de cultură ale tineretului din capitala sovietică, televiziunea a transmis un concurs-spectacol. Partenerii: formația reprezentativă a tineretului Odesei și studenții medicinii din Moscova. Eram în sală, citeam pancartele cu inscripții — bobinace, mă amuzau desenele cu șarje amicale la adresa concurenților și spectatorilor; din balcon se vedeau calotele de hirtie ale supporterilor viitorilor hippocrați și beretele cu panglică albastră ale masivului grup venit din portul Mării Negre să-i sprijine pe „moreaci”; în așteptarea deschiderii cortinei toată lumea lansa baloane și refrene de cîntec, avioane de hirtie și hazlii provocări orale, încurajări scandate ca niște lozinci și plozi de confeti multicolore. O voioșie generală, o tinerețe contagioasă, o petrecere începută cu dansurile din loajer (de la polkă și vals la madison și shake, totul pentru toate gusturile) și încheiată cu un spectacol tonic și acidulat, luminos și cu haz. Aș fi spus poate: „e din cauza televiziunii” dacă... Dacă nu aș fi încheiat de-abia cu o zi înainte o călătorie lungă de la un capăt la altul al țării sovietice; dacă alte spectacole ale tinerilor, cu un cadru și mijloace mai modeste, n-ar fi demonstrat — de altfel fără nici un efort — aceeași strașnică poftă de viață și ris, de ritm și armonie, fie că mă aflam într-un colhoz de pescari nanaieni pe malul fluviului Amur, fie într-un institut din Tașkent, capitala Uzbekistanului; aș fi acuzat poate o regie ingenioasă, dacă tinerețea nu m-ar fi cucerit cu egală spontaneitate în inima rafinatului Leningrad, ca și în extrem-orientalul port Holmsk de pe insula Sahalin. Pretutindeni, energia tinerilor care construiesc orașe în taiga și hidrocentrale pe fluviu uriașe scot bogății ascunse în pămînt și în ape, dau examene în specialități tehnice și se visează cosmonauți sau poeți (cînd nu și una și alta) energia care le rămine, deci, după consumarea timpului prevăzut pentru obligații profesionale este atît de formidabilă încît...

Încît mă gîndesc că tinerii savanți de la „Subintegral”, într-una din serile lor de discuții pe teme de fizică ar calcula-o numaidecît în megatone. Ce este „Subintegral”-ul? Un club al tinerilor oameni de știință din Akademgorodok. Și ce este, la rîndul său, Akademgorodok-ul? Un oraș satelit, la aceeași distanță de Novosibirsk ca și Snagovul de București. Un oraș modern, ridicat în mai puțin de un deceniu în plină pădure fără să se defrișeze însă pădurea: aleile asfaltate șerpuiesc printre arbori și lampadarele de neon se ridică dintre tufișurile întunecate. Totul are un aer de stațiune balneară, dar aparențele înșeală: aici, în 16 institute, lu-

crează academicieni, doctori în științe, candidați în științe, specialiști cu înaltă calificare în cele mai diferite ramuri ale cercetărilor fundamentale și ale practicii.

— Ce exprimă simbolul matematic al clubului? — am întrebat.

— Supremăția matematicii în cadrul institutelor din orașul nostru — a fost răspunsul, sau mai exact zîmbetul căpătat.

„Subintegral” are numai membri activi. A fi activ înseamnă la „Subintegral” a avea idei interesante. Tinerii oameni de știință se odihnesc „fără a scoate creierul din priză”. Programul: fiecare seară este cedată unei alte secții ce devine gazdă și, astfel, se perindă mereu altceva — de la geografia politică la istoria artelor plastice, de la impresii de călătorie la jaz, trecînd prin șah și alte sporturi de club dar neuitînd viitorologia, adică prezentrile anticipative (mai mult științifice decît fantastice) ale modelării societății din deceniile, eventual secolele viitoare; nici gastronomia, arta apreciată a pregătirii bucatelor cu virtuți culinaro-estetice!

Adăugați la acestea activitatea clubului de cineați „Sigma”; teatrul experimental de amatori; orchestra simfonică a amatorilor; diferite orchestre de jaz; școala de dans; expozițiile de artă plastică de la Casa savanților; carnavalurile studențești; festivalurile de iarnă cu jocuri populare, marșurile cu schiuri, pescuitul și îmbăierea la copcă a celor mai temerari — și sînt mulți — pe minus 40 grade.

Veți căpăta o imagine foarte sumară a timpului liber în orașul oamenilor de știință; sumară și pentru că lasă la o parte faptul că Novosibirskul, metropola siberiană cu peste un milion de locuitori, e atît de aproape. Dincolo de enumerare trebuie însă subliniat că improvizațiile, superficialitatea, nu sînt la preț. Dacă „Sigma” reunește 400 de cineați, asta înseamnă că 400 de oameni aleg filme, le discută, invită scenariști, regizori, actori, studiază istoria cinematografului. Între formațiile de jaz se organizează periodic concursuri, una e cotată printre cele mai bune din țară, noutățile mondiale în materie sînt însușite rapid și nici orchestrările proprii nu sînt o raritate. Expozițiile au pornit de la un fond original cu 2 000 de tablouri din colecția inginerului Jigalko, formată în 60 de ani și vor căpăta în curînd o galerie special construită.

Dar, va obiecta poate cineva, aceștia sînt oameni de știință în primul rînd și de-abia în al doilea rînd tineri; gîndirea lor bine organizată se observă și în felul cum se distrează. Bine, atunci să ne deplasăm la Bratsk. Orașul cu acest nume nu exista nici el acum 12 ani, așa cum nu exista nici marea

Bratsk, nici hidrocentrala Bratsk, ci numai taiga, pretutindeni taiga. Acum toate acestea fiind realități geografice, economice și demografice (85.000 locuitori), ce fac în timpul liber tinerii constructori ai orașului și ai uzinei de înnoabilare a minereului, tinerii muncitori de la combinatele de celuloză și prelucrare a lemnului? Personal i-am văzut petrecînd o odihnitoare după-amiază la cafe-ul „Start”. La ora cînd apar aceste rînduri, Casa de cultură din Bratsk a fost probabil inaugurată, dar în luna mai cafe-urile „Start” și „Skazka” cu ornamentațiile lor pe teme sportive, respectiv de creație populară, își asumau unele din atribuțiile unor cluburi de tineret.

Oricum, „Luminile Bratsk-ului” cum se intitulăază edițiile succesive ale reuniunilor desfășurate aici au, de fiecare dată, cite o „premieră” interesantă. Un compozitor tînăr, Iuri Vladimirovici Poleenko, și-a prezentat aici, în primă audiere, arile operei sale în lucru; o casă de mode, iarna trecută, modelele verii '67; un turist la reîntoarcerea din Anglia, impresiile sale din țara lui John Bull; cîțiva din proiectanții constructori — imagini ale viitorului Bratsk-ului, orașul fără trecut. În primul auditoriu ales de Evgheni Evtuşenko pentru lectura unui poem încă nepublicat despre cei ce mînuiesc macarale în mijlocul taigalei a fost format, se înțelege, din înșiși eroii săi.

După Akademgorodok și Bratsk să ne oprim, dimpotrivă, la un oraș cu istorie străveche. Aminăm pentru altă dată Pskov-ul și poposim la Tallin, capitala Estoniei. Unul din cluburile cu care am făcut cunoștință aici se cheamă, nu fără un inspirat lirism, „Argint negru”. Laureat al republicii, colectivul de dansuri moderne și populare (între piesele acestora din urmă se află și „Călușarii” noștri) își prezintă programele pe scena unei clădiri cu ogive monumentale, un palat inaugurat la 1579. Tot sub aceste înalte bolți evoluează formația chitaristilor „Optimiștii”, ansamblul de estradă „Electra”, numeroasele coruri cu profiluri distincte, echipa de teatru „Noorus” (Tinerețea), studioul de pantomimă — colectiv emerit, trupa de acrobați... Un total de 56 cercuri și formații, antrenate cu grijă și șlefuite printr-o emulativă serie de întîlniri, concursuri și festivaluri orașenești, republicane, unionale și interunionale. În luna mai tocmai avea loc, bunăoară, festivalul estonian de jaz, cu participarea Finlandei, R.D. Germane, Suediei, Cehoslovaciei.

Sub bolți atît de străvechi, cine sînt acești îndrăgostiți de grație, cine cîntă modern atît de pura „Ave Maria”, cine desenează sonor cu argintul trompetei „I can't stop loving you”, cine dansează „Călușarii” oltenești la Tallin? Amatori de talia unor profesioniști? Nu e exclus, în orice caz eu am cunoscut cum evoluează ca artiști Looirts Elle (21 ani), muncitoare la fabrica de materiale plastice, Polendik Helmut (19 ani), lucrător la depourile de reparatii, Heidemann Hele, absolventă a institutului pedagogic...

Dacă spațiul îngăduia, aș fi abordat, pe aceeași temă a timpului liber, același titlu, și vacanțele studentului Serghei Ivanovici Ribca — de la Tehnologia construcțiilor de mașini din Habarovsk, care pleacă vara să muncască, pescar sezonier, pe valurile zbuciumatei mării Ohoțk, așa, ca s-o cunoască... Și despre tînărul pictor Viotor Ivanovici Benin din Rostov, venit la ceterea lui în Sahalin ca să picteze oamenii și furtunile insulei, deopotrivă de mărețe... Aș fi povestit cum a ajuns să joace în divizia „B” unională echipa de fotbal a colhozului uzbek Paht-Aral, cultivator de bumbac în Stepa Flămîndă... Aș fi amintit despre tineri călători pe plută de-a lungul fluviilor în spume și despre căsnicii tinere. Pentru că despre orele-ritm, despre orele-fantezie se poate scrie și cu accepție de metaforă.

Ca despre viața cu arderi repezi și complete.

Ștefan IUREȘ

În întîmpinarea Semicentenarului din Octombrie

Manifestările ce au loc în țara noastră în întîmpinarea lui 7 Noiembrie care, în acest an, prilejuiește sărbătorirea Semicentenarului Marii Revoluții Socialiste constituie încă o expresie a relațiilor de prietenie frățească dintre poporul român și poporul sovietic.

Agenda acestor acțiuni multiple cuprinde în institutele de învățămînt superior, ca și în celelalte u-

nități de producție și instituții culturale, numeroase simpozioane, conferințe și spectacole consacrate istoriei, științei și culturii sovietice. Casele de cultură și cluburile au înscris, deopotrivă, în programele lor, activități interesante menite să îmbogățească cunoștințele studenților cu privire la realizările constructive științifice și artistice ale oamenilor sovietici.

Ca și toți ceilalți oameni ai muncii din patria noastră, studenții sînt solicitați în acest răstimp de programul variat al Zilelor culturii sovietice.

Decada cărții sovietice, organizată la Librăria universităţii din București, va încununa o vie activitate editorială marcată în aceste zile prin apariția a numeroase traduceri din literatura sovietică. Pe lângă o nouă ediție a biografiei lui Lenin și noi volume din operele sale, bibliotecile noastre se vor îmbogăți cu lucrări ale scriitorilor clasici ai epocii sovietice: Gorki, Maikovski, Vișnevski, Ehrenburg, ca și ale u-

nor scriitori tineri a-firmați în ultimele decenii.

Festivalul filmului sovietic va prilejui prezentarea în premieră pe ecranele noastre a realizărilor recente ale unor creatori recunoscuți sau recent afi mri în filme cum sînt: „Înmă de mamă”, „Salvele Aurorei”, „Răzbunătorii”, „Republica Skid”, „Zosia”, „Sora cea mare”, și „Povestea țarului Salton”, întregite de o selecție de filme prezentate la cinematecă și de o expoziție.

Pe lângă piesele sovietice ale repertoriului teatrelor noastre, scenele din București, Cluj și Tg. Mureș vor avea ca oas-

pete trupa Teatrului Academic de Stat „Sota Rustaveli” din R.S.S. Gruzică, din al cărui repertoriu prezentat în cadrul turneului din țara noastră fac parte piesele „Măria Sa Poporul”, „Bătrînul lăutar”, „Înțelepciunea fanteziei” și „11 scene”.

Expoziția „Semicentenarul statului sovietic în documente fotografice”, deschisă la Casa prieteniei româno-sovietice din București, precum și în orașele Galați și Cluj, va completa și rîndul activităților ce se desfășoară în țara noastră în întîmpinarea aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

LITERATURĂ

● Pagina de poezie a „Luceafărului” prilejuește ocazia, desigur de rară, a întâlnirii cu versul dens și tensiunea mediativă autentică a... prozatorului Ben Corlaci, remarcabil și în postura în care publicul l-a cunoscut în urmă cu 26 de ani. Din păcate, în aceeași pagină s-au strecurat și câteva rinduri de un apoteism supărător, notații de „scriitoras” conștiințios semnate de Adrian Beldeanu. Modalitatea acestuia de a scrie e exact pe linia celor combătute în mod obișnuit, cu vehemență, de „luceferiști”. Și atunci?

● „Teatrul furiei și al violenței” de A. Băleanu e o carte căutată, ceea ce poate ușor demonstra necesitatea ei. Dar între necesitate și valoare... Pe A.B. îl cunoaștem ca un fervent susținător al „realismului larg”, de unde seninătatea de a trata pe orice dramaturg ca și cum ar analiza numai Ibsen. Anecdotică piesei primează, totul e luat cam la „propriu”, aparențele sînt interpretate la rang de esențe. De aici o par-

european, dar inoperantă. Și așa mai departe... Exemple nu lipsesc.

L'ASTRADO, revista bilingvă provençală, își consacră voluminosul număr 3/1967 unui „Omagiu României și lui Vasile Alecsandri”. Legăturile de prietenie ale marelui poet român cu Frederic Mistral și cu Felibrii, începute prin victoria poeziei „Cîntecul gîntei latine” la concursul din 1878 al Societății de limbi romane din Montpellier și continuate cu vizitele lui Alecsandri la Jocurile Florale din Provența sînt evocate într-un mesaj al nepotului lui Mistral, care subliniază fraternitatea existentă între „națiunea lui Traian și „Provența” romană, sora sa geamănă”. Volumul cuprinde sonete dedicate de Mistral României în 1880 și de Leou de Berluc Perussis, textele originale și în traducere ale poezilor „Cîntecul gîntei latine”, „Poetului Mistral”, „Sub cerul splendid al Provenței”, „Patru surori cu falnic nume”, „Pahod na Sibir”. Prezența contribuției românești la acest omagiu cuprinde un amplu studiu al prof. univ. G. C. Nicolescu intitulat „Alecsandri, figură europeană”, un vibrant eseu semnat de I. D. Bălan cu titlul „Omul care a descoperit folclorul român”, două fragmente din lucrările lui Emil Boldan și Al. Piru și un articol „Frederic Mistral și Vasile Alec-

girul unor experimente cu adevărat remarcabile i-a permis unui cineast să-și încerce „mina” pe scenă. Subscriem invitației făcute în presă lui Blaier de a se reîntoarce la cinema. Nu e timpul trecut. Spectacolul nu dovedește numai superficialitate, artificial, neînțelegere și diletantism, ci o denaturare de sensuri făcută în numele nu se vede cărei idei... noi.

● În sfîrșit, Teatrul „Barbu Delavrancea” prezintă un spectacol care poate fi recomandat cu toată căldura: „Miorița”, pe un text de Valeriu Anania, bucurîndu-se de o înțelegătoare prefață a lui Tudor Arghezi.

● Pe scena Operei „Lacul lebedelor” și „Giselle”, spectacole în care puteți admira măiestria unui balerin de renume internațional. Este vorba de VICTOR RONA, prim-balerin al Operei din Budapesta, partener al lui Margot Fontayn la „Covent Garden” și solist curent al baletelor de la „Champs-Élysée”, Washington, Geneva, Londra. Carte de vizită impresionantă, dar — veți vedea — îndreptățită.

MUZICĂ

● În aceste zile, început de stagiune la Filarmonică. Concertul de deschidere e consacrat clasicilor: Mozart, Cimarosa, Ceikovski. Singura noutate a programului: mutarea zilelor de programare a concertelor. După ani de obișnuință, rutinajii melomani vor trebui să-și schimbe orarul tradițional pentru vineri și sîmbătă.

● Două pagini din „Astra” sînt consacrate unei interesante anchete: „Estrada așteaptă un Shakespeare”. Ei, nu chiar un Shakespeare! Și totuși efortul

PLASTICĂ

● Intre 13 și 20 octombrie un eveniment deosebit în viața plastică a țării: Colocviul internațional Brăncuși. Cu această ocazie posibilitatea care nu trebuie în nici un caz pierdută de a vedea în sălile Muzeului de artă expoziția marelui artist, cuprinzînd printre altele variantele celebrelor lucrări „Domnișoara Pogany” și „Sărutul” din colecția Storck. ● De asemenea, o retrospectivă impresionantă a plasticii noastre contemporane: 50 de artiști, de la Baba la Ion Gheorghiu, reprezentînd toate generațiile și tendințele, ca într-un manual nescris de plastică românească.

● Bogata săptămîină a festivalului plastic se poate completa cu expoziția celor zece artiști tineri impuși atenției în ultimii ani, care expun în sala Kalinderu a Institutului de arte plastice. Printre ei Henri Mavrodin, Florin Ciubotaru, Șerban Gabrea.

Televiziunea... în culorile opiniei publice

O discuție despre televiziunea noastră presupune de la început circumspecție și, de aceea, imposibilitatea unei judecăți exhaustive. Circumspecția vine de la faptul că știm foarte bine că se lucrează în condiții tehnice nu tocmai favorabile, dar și de la insensibilitatea colegilor de la televiziune la toate criticile și propunerile făcute pînă acum în presă. Ca să nu fim acuzați de subiectivism, în cazul unei abordări personale, am întregit recent un sondaj în rîndul studenților în legătură cu emisiunile „tv”. Intenția noastră a fost să aflăm într-o primă etapă care este opinia studenților despre emisiunile realizate de televiziunea noastră, urmînd apoi să solicităm opțiuni pentru cele mai bune, propuneri constructive și sugestii privind alcătuirea programelor.

Majoritatea studenților chestionați au remarcat o seamă de emisiuni: „Reflector”, „Teleenciclopedia”, Teatrul în studio, Dialogul la distanță, filmele seriale, transmisiile sportive, unele programe de varietăți, „Teleglobul” etc. Observația generală a fost aceea că se insistă prea mult asupra laturii educative, neglijîndu-se uneori latura recreativă, distractivă. Lipsesc emisiunile adresate direct tineretului (cu rare excepții) care să dezbată cele mai actuale probleme ale lui. Cineva nota: „Televiziunea nu trebuie să fie nici școală, nici bibliotecă, nici muzeu... Să aibă din toate cite ceva, dar să fie... altceva. Să aibă un stil specific, așa cum are cinematograful, așa cum are teatrul, să fie

un cotidian de presă care beneficiază de avantaje multiple: imagine, cuvînt, muzică etc. Simultanitatea lor, pe lângă valoarea nouă realizată, facilitează publicului asimilarea unor informații și cunoștințe la ordinea zilei. O revistă filmată și vorbită, cu emisiuni inspirate de toate compartimentele activității umane.”

Un alt student remarcă unele emisiuni filmate realizate de studiourile străine. „Au siguranța limbajului televizat, concizie în exprimare, un profund caracter artistic și documentar, ceea ce dovedește că realizatorii lor au experiența filmului de televiziune. Filmele noastre, în afară de unele pelicule semnate de Brădeanu și Lazarov, sînt puține”. Observația ni se pare justă. Apetitul pentru film al unor redactori de la televiziune nu este dublat de un talent minim sau, și cazul este oricum fericit, de priceperea necesară. Decît filme multe și slabe mai bine puține și bune.

La întrebarea „Ce emisiuni nu vă plac” răspunsul a fost scurt: celelalte. Adică cele multe și... mărunte. (Emisiunile de muzică ușoară, Emoții în premieră, Săptămîna, Ivanhoe, Cronica economică, Emisiunea pentru sate, De la Giotto la Brăncuși, Avangardism etc.) Literara este cu desăvîrșire neglijată (montajele festive de versuri nesocotindu-le ca preocupări literare). Decît conferințe anoste și subiectuale, ca aceea despre „Răzvan și Vidra”, este de preferat o cronică literară însoțită de lecturi și dramatizări. De altfel, cîndva, se făceau.

Studenții despre emisiunea „Alma Mater”: „Cam fără o idee: nu știm ce vrea”; „Se discută și se lansează idei la mîntea cocoșului”; „Realizată slab, neinteresant”. Despre „Clubul tineretii”: „Ar fi ceva, dar noi nu ne prea recunoaștem în tinerii ACEIA: prea serioși și știu de toate”; „Dacă ar fi club, ar fi bine, dar e ședintă...”

Capitolul „propuneri” este foarte bogat. Se propun emisiuni cît mai abundente în informații despre tineretul lumii, o emisiune „Portretul săptămîinii” (despre o personalitate de renume mondială), o emisiune „Moda la zi”, Altele: „Cum să ne purtăm în societate?”; convorbiri cu scriitorii — „Șantier literar”; „Cafeneaua artelor” (realizată la un club al tinerilor artiști — scriitori, pictori, muzicieni; dar unde este un asemenea club? — n.n.). Emisiuni gen „Teleenciclopedia” și „Teleglob”. Filme românești de televiziune! Un serial românesc (ni se promite un Florin Piersic „rogermoorizat”, de multă vreme). Un concurs de umor (texte și interpretare), cîntecul săptămîinii, antologia risului, cursuri de limbi străine, dialogul muzelor, filme realizate de studenții de la I.A.T.C. și de la cînecluburi, un curs de conducere auto etc.

Craincii: „Buni, corecți... în afară de D. Tănăsescu”, „Cleo Stiber mi-a plăcut foarte mult, dar nu mai e...”; „Foarte bună în ultima vreme Sanda Tăranu”; „Bessou, din cite știu, este un om inteligent și de spirit. De ce nu se vede asta și la televizor?”; „Craincii sînt aleși fără să fim și noi întrebați. N-ar fi bine ca telespectatorilor să li se ceară părerea? Doar ei sînt obligați să-i suporte”; „Mulți au defecțiuni de dicție, alții se biblie”. Se propune un concurs de crainci: candidații să fie rulați seară de seară și să se aștepte sufragiul telespectatorilor. „Craincul trebuie să fie un oaspete plăcut în casa noastră”.

Știm că în prezent studioul de televiziune, din punct de vedere tehnic, nu poate îndeplini toate dorințele telespectatorilor. Ne-am oprit numai asupra observațiilor, criticilor și propunerilor care pot, insușite fiind de „telecolegii” noștri, să producă un salt calitativ la televiziune.

Constantin DUICA

țială neînțelegere a ideilor, stilul fals eseistic, trecerea de la o problemă la alta pe firul unor idei foarte subred legate, tendința spre simplificare prin reducerea la un numitor comun, la teme tradiționale. Dacă autorul de informații la zi poate fi mulțumit, cei care cunosc cît de puțin teatrul în cauză se miră pe bună dreptate de ușurința cu care Andrei Băleanu fuge de explicații profunde, părăsește unele texte după o fugară „recenzie”. Astfel, la „Tiny Alice” a lui Albee, confuz rezumată — pînă la denaturare — A. B. n-are nici o bănuială că piesa se mișcă în cu totul altă arie de idei, că e o metaforă și nu trebuie luată „mot à mot”.

Cele două părți din „Umor de spinzurătoare” de Richardson sînt arbitrar separate, trecîndu-se peste esențial; legătura, opoziția între ele, care sprijină ideea. Tema actului „Philipp”. imposibilitatea sfidării ordinei printr-o acțiune individuală, e escamotată în favoarea unei speculații pe motivul omului-bufo, de circulație în absurdul

sandri” semnat de conf. univ. C. D. Papastate. Se adaugă un material documentar inedit conținînd corespondența lui Alecsandri cu

Albert de Quintana, Paul Marieton și abatele Pascal. În fotografie — un bronz aflat la Muzeul din Arles, reprezentînd pe Alecsandri și Mistral.

SPECTACOLE

● Am văzut pentru dv. „Priveste înapoi cu minie” de John Osborne, în regia lui Andrei Blaier la Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra”. Rău am făcut. Teatrul care își dă neîncetat

în regia Mariettei Sadova și Zoiei Anghel, cu un cadru plastic de o autentică expresie folclorică realizat de Mircea Marosin, cu mișcarea scenică imaginată de Vera Proca și muzica lui Tiberiu Olah, spectacolul este un eveniment al stagiunii care nu trebuie să treacă neobservat. Este una din rarele ocazii cînd folclorul nu a fost tratat ca simplu pretext decorativ, trecîndu-se la o veritabilă concretizare a sensurilor profunde ale poemului, prin sinteza plastică a versului, cinematicii gestului, muzicii.

● Teatrul „Nottara” anunșă săptămîna viitoare două premiere: „Lovitura”, o piesă „gravă” de Sergiu Fărcășan, în regia unui bun teoretician și practician, Crin Teodorescu, și „Cînd luna e albastră”, comedie de Hugh Herbert, în regia lui Cornel Todea, cu Melania Cîrje, Ion Dichisănu și Ion Punea. „Săptămîna culturală a Capitalei” a finit cu tot dinadinsul să ne convingă că premiera „Loviturii” are loc duminică, 15 octombrie, ora 19.30. Vă sfătuim să nu vă duceți mîine seară la teatru. Veți vedea... „Henric al IV-lea”!

e demn de semnalat. Teatrele noastre muzicale și de revistă la București, Galați sau Deva

suferă încă de aceleași metehne pe care toată lumea le observă, numai cei în cauză nu. De multe ori influența slabelor programe de revistă asupra culturii publicului e nefastă, prin promovarea unui gust indoielnic, a unei lipse evidente de discernămint. Și e vorba de o influență, pentru că publicul merge la aceste spectacole, revista avînd la noi în țară o tradiție serioasă.

FILM

● „O zi nu tocmai norocoasă”, filmul regizorului sovietic Egorov, care rulează de cîteva săptămîni, cunoaște o soartă... nu tocmai norocoasă. Exegeții de renume care văd filme pe baza unor legitimații au trecut cu vederea un film bun, lucrat serios, cu actori de talent. Ceea ce are în plus, față de multe filme laudate de susnumiții, este sentimentul autenticității. Pe ce criterii se întemeiază oare recomandările cotidienele noastre?

● La cinematograful „Republica” zilele tradiționale ale filmului sovietic, desfășurate acum sub semnul Semicentenarului Revoluției din Octombrie. În program cîteva filme inspirate din episoadele eroice ale Revoluției și războiului civil, printre care „Salvele Aurorii”, evocare de dimensiuni ample a zilelor de octombrie 1917, cu Mihail Kuznețov în rolul lui Lenin, și „Răzbunătorii”, ecranizare a unui roman de Piotr Bleahin.

RĂBDARE ȘI... MĂSURI

Cu acest al treilea articol consacrat problemelor generale ale sportului universitar este cazul să încheiem discuția noastră. Nu repetăm descrierea situației, analiza deficiențelor sau expunerea de motive, întrucât presupunem că factorii interesați vor lua în considerare și cele două articole anterioare atunci când vor judeca propunerile ce le facem mai jos.

Începem cu ceea ce considerăm mai important: **sportul de masă**. Așa cum arată experiența de până acum, **principiul organizator al activității sportive de masă în facultăți nu poate fi decât U.A.S.R.** Înseamnă, bineînțeles, ca și din punct de vedere financiar această sarcină să fie preluată de la Ministerul Învățământului. Pentru a putea cuprinde cit mai mulți studenți (și a mări considerabil procentul actual total necorespunzător de 5 la sută tineri antrenati sistematic în sport) asociațiile, împreună cu organizațiile U.T.C., trebuie să extindă și să generalizeze formele simple și accesibile de practicare a exercițiilor fizice, precum și alte activități îndrăgite de studenți cum sînt: cursurile, gimnastica de înviorare, exercițiile individuale cu extensoare și haltere mici, jocurile sportive între grupe, ani, facultăți sau institute ș.a.m.d. Campionatele universitare — principala formă de activitate competițională în facultăți — ar trebui să se desfășoare la un număr sporit de discipline și să fie completate de unele întreceri tradiționale: Cupa anilor I, Cupa de primăvară sau cupele institutelor. Ni se cere să înlăturăm situația prezentă — cînd sportul este un bun al unui număr restrîns de studenți — prin lărgirea posibilităților de cuprindere a masei tinere-tului universitar în acele activități spor-

tive care sînt mai îndrăgite. Cu alte cuvinte, să facem în fapt ca sportul de masă să devină... sport de masă.

Măsuri de îmbunătățire se așteaptă și în **sportul de performanță**. În primul rînd, vedem ca imediat necesară crearea unei independențe reale a cluburilor sportive din institute. Numai prin autonomie financiară, prin lărgirea atri-

buțiilor și prin perfecționarea procesului de instruire pot cluburile studențești să ridice nivelul performanțelor la nivelul impus astăzi. De asemenea, pornind de la constatarea că forțele sportive studențești sînt mult prea dispersate, sugerăm concentrarea unor mari valori în anumite cluburi (unde s-ar putea asigura o pregătire de cea mai bună calitate) sau chiar înființarea unor cluburi pe cite o disciplină: de atletism, de gimnastică, fotbal, handbal, baschet, volei sau rugbi.

Tot la capitolul acesta mai înscrinem două propuneri: 1. Acordarea drepturilor oferite studenților sportivi să se facă diferențiat, în funcție de performanțe dar și de situația la învățătură. 2. Să se ia din timp măsuri pentru ca în vacanțele de vară să se organizeze tabere centralizate pe discipline sportive, în care studenții să-și continue pregătirea, să se trateze de anumite traumatisme și să participe la competiții de verificare.

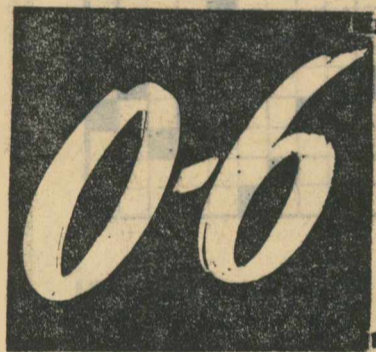
Unele îmbunătățiri trebuie aduse și regulamentului de transferări. În numărul trecut am demonstrat cum unele prevederi ale acestuia nu sînt de natură să stimuleze munca antrenorilor de la cluburile studențești din pricina unei contradicții: pe de o parte, clubul studențesc nu poate transfera un sportiv devenit student dacă acesta are un stagiu de 3 ani la alt club; pe de altă parte, nici nu poate reține un sportiv după cei 5 ani de facultate, pentru că repartizarea în producție îi dă dreptul acestuia să plece în altă parte. Șocăm de aceea că studentul sportiv trebuie să se bucure de același statut atît la intrarea în facultate, cit și la absolvirea ei.

Fără îndoială că măsurile pot și trebuie să fie mai complexe; să se asigure în același timp și un aport mai substanțial din partea cadrelor didactice și niște legături mai strînse cu sportul școlar. Nu mai insistăm și încheiem cu o altă propunere concretă. Trăgînd învățămintele unei practici de aproape doi ani de zile, ajungem la concluzia că existența a trei foruri care conduc sportul universitar nu facilitează, ci îngreuează rezolvarea operativă a treburilor curente. Poate ar fi mai bine dacă s-ar înființa un singur for care să aibă această răspundere. Eventual, o **Federație națională a sportului universitar** cu statut, buget și bază materială proprii, cu organele ei (alese) și cu drept de reprezentare în mișcarea sportivă internațională. În eventualitatea că o asemenea sugestie n-ar putea fi acceptată, ar însemna că, oricum, răspunderile trebuie centralizate la Comisia sportivă a U.A.S.R., cum a fost într-o perioadă nu prea îndepărtată, cînd lucrurile mergeau mult mai bine din acest punct de vedere.

Se înțelege că nu putem fi exhaustivi și nici să prefîndem că am propus chiar cele mai eficiente măsuri. Tocmai de aceea așteptăm părerea celor vizați direct. Dacă nu prin calea obișnuită a scrisorilor către redacție, într-o consfătuire cu toți factorii, la care sîntem gata să participăm. Dar cit mai curînd, fiindcă timpul trece.

G. MITROI

SAU CÎND SE REVIZUIEȘTE... DAR NU SE SCHIMBĂ PRIN PĂRȚILE ESENȚIALE

Eu m-am angajat, față de cititorii acestei rubrici aflată astăzi abia la a doua apariție, să le fac depline confidențe și să le ofer, cu prioritate, informații asupra jocurilor, ideilor tactice și formației naționale de fotbal. Se înțelege, prin urmare, că am datoria să le explic și cum s-a ajuns la acel 0-6 care ne doare deopotrivă pe toți slujitorii și iubitorii sportului-rege: antrenorii, jucătorii, croniciarii și spectatorii. Personal, nu am alte păreri și explicații decît cele pe care le-am expus marți seara în fața biroului federal. Fidel promisiunii făcute cititorilor „Vieții studențești”, le prezint acum — în exclusivitate — textul respectivei informări.

Prezentarea jocului de la Budapesta o raportez la următoarele idei:

1. Selecționarea jucătorilor.
2. Timpul afectat pentru omogenizarea conceptuală.
3. Pregătirea jocului.
4. Jocul în sine.
5. Propuneri pentru viitoarele întîlniri.

1. **Selecționarea jucătorilor** trebuia să urmeze planul pe care mi l-am propus — adică de a observa în meciuri pe viitorii selecționabili, de a-i folosi în citeva întîlniri internaționale, iar către sfîrșitul anului să formeze un lot de 18-20 jucători, cu care să lucrez pînă la expirarea termenului pentru care am fost solicitat, adică doi ani. Jocul din Berlinul de vest, cel cu Izraelul, cit și jocurile echipei de tineret cu care am lucrat efectiv — împreună cu colegii mei Dincă Schileru și Gh. Nutescu — mi-au permis să-mi mai verific o dată sau de două ori în plus o serie de jucători. Concluziile pe care le trageam (și pe care le-am prezentat de fiecare dată biroului federal) mă îndreptăteau să cred că numai folosind tineretul putem grăbi formarea unui lot național care să micșoreze cit de cit, într-un timp relativ scurt, distanța ce ne separă de vîrfurile piramidei fotbalului european.

Moștenînd un calendar foarte încărcat, care trebuia respectat și care programa jocuri la date cînd unele echipe de-ale noastre sustineau meciuri oficiale în diferite competiții internaționale, rodarea jucătorilor n-a putut fi făcută păstrînd pe cei ce se evidențiau și meritau a fi reținuți. În același timp, dorința mani-

festată expres de a se cîștiga jocurile sau de a pierde la un scor cit mai mic a determinat biroul federal ca încă de la 5 septembrie să includă la ordinea de zi „Informarea cu privire la jocul cu Ungaria”. Arătăm atunci că, pentru a face față unor asemenea doleanțe, am găsit necesar ca echipa să fie alcătuită pe scheletul Stelei — numind atunci ca probabili pe Haidu, Sătmăreanu, Hălmăgeanu, Negrea, Soo, Sorin Avram, adică șase jucători (anunțați și în „Viața studențească” din 24 septembrie), cărora ulterior aveam să le adaug pe al șaptelea — D. Popescu.

Din motive independente de voința mea, dar acceptate de biroul federal în urma intervenției antrenorului Covaci în ședința din 15 septembrie a biroului, Sătmăreanu a trecut la lotul de tineret; apoi Soo s-a accidentat, iar Dumitru Popescu — ce urma să facă pereche în linia de mijlocăși cu Negrea — a suferit o întîndere musculară pentru care a primit concediu medical. Și, treptat-treptat, s-a ajuns la un lot, la o echipă eterogenă (formată din jucători de la șapte cluburi: 4, cei mai mulți, de la Steaua, 2 de la F.C. Argeșul ș.a.m.d.), care cuprindea pe jucătorii considerați de mine ca fiind mai în formă. Într-o altă ședință am supus din nou lotul în discuția biroului federal și a ziaristilor invitați. În afară de scriitorul Eugen Barbu — care în nici un caz nu i-a găsit motivată prezența lui Iancu în echipă — nimeni însă nu a emis vreo obiecție. Aceasta m-a determinat să cred că selecția era considerată, în momentul acela, cea mai potrivită.

2. **Timpul afectat pentru omogenizarea conceptuală a echipei**, care urma să întîlnească o formație de mare valoare, a constat în două antrenamente — marți 3 octombrie și miercuri 4 octombrie — ziua de joi neputînd fi folosită decît pentru dirijarea jucătorilor pe teren fără mingi și fără efort. Efortul minim la care i-am supus mi-a fost impus de către medicul lotului, dr. Miron Georgescu, care prin controale efectuate a obținut date ce interziceau solicitarea jucătorilor. Cu o parte din selecționați am mai reușit să fac patru antrenamente. Deci, cu unii am lucrat șase antrenamente, iar cu echipa propriu-zisă numai două. Orice comentariu în plus consider că nu-și mai are rostul la acest capitol.

3. **Pregătirea jocului** am făcut-o zilnic.

Am prezentat ideea noastră de joc la o ședință la care au participat și juniorii și tineretul; am condus un antrenament la lumina reflectoarelor de pe Republicii; am prezentat, pe bază de film, jocul R.F.U. — R.D.G. Vineri a fost ziua deplasării și a efectuării unei acomodări de 40 de minute pe stadionul pe care urma să jucăm. Numai că gazonul s-a dovedit a fi necolegiale. Sustrăgîndu-se de la obligația de a ne aprinde reflectoarele. Acestor pregătiri li s-au alăturat altele, de natură de a-i dispune psihologic pe jucători, de a le mări încrederea în posibilități. Am ajuns la indicațiile de joc. Le voi cita pentru că ele poartă greutatea adevărului că am acționat pentru a nu se schimba mai nimic din preocupările lor defensive de la cluburi și că singura mea dorință — spre deosebire de cluburile lor — este ca atacurile să fie făcute foarte repede și terminate cu șut spre poartă. Marcăm adversarii direcți, păstrînd pe Nelu Nunweiler, acoperitorul din spate, și pe Libardi în fața mijlocașilor ca o placă frontală; Negrea se ține scai de Farcaș și Libardi; de Albert; în atac ne aruncăm vîrfurile și mijlocașii; construim numai la margine — pentru a evita centrul lor forte — și mai ales pe partea stîngă unde Kaposza nu deposedează perfect; atacăm cu mingi rapide la vîrfurile centrale care operează pe margini; folosim pasa și centrarea înapoi în careul adversarului; orice acțiune se termină cu șut la poartă.

4. **Jocul în sine** s-a păstrat în limitele indicațiilor pînă la primirea golului, de care se fac vinovați trei apărători, dar mai ales Haidu. Apoi au urmat celelalte cinci: al doilea — din ofsaid; al treilea, al patrulea, tot dintr-o greșală a lui Haidu, al cincilea dintr-un hent al lui Albert, al șaselea din pasa excelentă a lui Dobrin.

La primirea golurilor apărătorii noștri au făcut greșeli pe care le fac și în jocurile din campionatul nostru; numai că de data aceasta adversarii, fiind de o valoare incomparabilă, au finalizat aproape tot. Jocul n-a reușit să păstreze un echilibru mai ales datorită lipsei de dăruire, îndolentei unor jucători care nu au făcut efortul ce li-l cereau indicațiile tactice.

5. **Propuneri pentru viitoarele întîlniri**. Cu toate controversele ce au urmat acestui joc, eu rămîn partizanul ideii că o echipă națională trebuie crescută. Cred că trebuie alcătuită o selecționată tînără

și rodată curent în întîlniri internaționale, pentru a crește, lucru pe care l-am cerut insistent încă de la venirea mea în federație. În ceea ce privește concepția de joc, ea trebuie să fie cea modernă, ceva mai mult, aceea care se va juca mine. Atunci înseamnă să vedem cu ce a cîștigat Anglia campionatul mondial, cu ce cîștigă echipa ungară meciuri de ani de zile ș.a.m.d. Cu principiile apărării în linie, cu joc în care sînt chemați toți jucătorii să atace și să se apere. Sînt opinii în care cred, pe care le-am verificat și pe care le văd triumfînd acolo unde cei care cred în ele sînt consecvenți pînă la reușită. Fotbalul nostru trebuie să formeze jucători care să joace pe raze mari, să lupte pînă la epuizare pentru a pune continuu probleme adversarilor, să fie prezenți cu aceeași dexteritate în atac ca și în apărare. Nu este greu de reținut amănuntul că toate marile echipe și-au dispus în ultimii ani liniile în așa măsură încît, nu numai în vîrf dar și în mijloc sau chiar în apărare să joace înaintași de meserie. Exemple de mijlocași și fundași transformați din înaintași de meserie sînt nenumărate. De ce? Pentru că naturalul în fotbal este atacul.

În acest spirit văd eu că trebuie formată și crescută echipa națională, chiar dacă unii dintre tovarășii croniciari nu împărtășesc ideea. Procedînd altfel, riscăm și noi să avem o presă sportivă excelentă, ca francezii, dar și un fotbal aidoma lor.

N-am crezut niciodată și nu cred nici acum că redresarea fotbalului românesc vine de sus în jos — înființînd funcții și desființînd funcții, dînd ordine, stabilind sarcini, pe fondul unor realități ce evidențiază lipsuri stringente: jucători fără voință de a lupta și fără personalitate, antrenori și specialiști care vor fructe înainte de a sădi pomul, terenuri de fotbal puține, directori de școli care interzic copiilor să joace fotbal.

Dacă astăzi vorbesc astfel, nu o fac sub povara lui 0-6 — de care răspund și eu pentru că lumea nu ne iartă și bine face — ci a dorinței sincere de a contribui la redresarea fotbalului românesc începînd de la A nu de la Z. Jucătorii noștri tineri — cu educarea voinței lor, cu pregătirea lor tehnică și morală — cu ei trebuie început.

C. TEAȘCA

te e c

CINEMA BIS

Filmul de serie „B“ e fiul risipitor al cinematografului. Sub această comodă titulatură sint aglomerate teme pline de cele mai diverse resurse: fantome, vampiri, dumnezeu și diavol (cu o evidentă preferință pentru cel din urmă), vrăjitoare, invizibilitate, reîncarnare, dedublări, halucinații, roboți, science-fiction... În fond totul se poate subsuma fantasticului. Într-o încercare de istorie a genului primul loc, cronologic, îl ocupă **FILMUL CU DIAVOLI, MOARTE ȘI FANTOME**, de multe ori atingând nivelul unor meditații filozofice. Din 1897 când Méliès realizează „Faust și Margareta“, tema faustiană, cu numeroase variații, va cunoaște reeditări pe ecran (alte două filme ale lui Méliès, „Faust“ de Georges Hatot, 1897, G. A. Smith, 1898, Searle Dawley, 1909, Andreani, 1910, pînă la capodopera lui Murnau, 1926). Moartea, cu o concretă înfățișare cinematografică... masculină, circulă în filme dintre care „Moartea în vacanță“, (1934) de Mitchell Leisen, e o certă reușită. (Aprig iubit de criticul D. I. Suchianu, acest film ar putea să intre și în vederile Cinematocii). Fantoma cinematografică, garantată fotografic, a fost, paradoxal, fie instrumentul teroarei, fie al umorului. Rupert Julian ecraniza în 1925 „Fantoma de la Operă“, cartea poliștosenimentală a lui Gaston Leroux, în care fantoma particulară a Operei din Paris, îndrăgostită de o cîntăreață, devenise un fel de director artistic. Capodopera temei este desigur filmul lui René Clair, „Fantome de vinzare“ (1935). E vorba aici de clasicul obicei al americanului bogat de a cumpăra rarități, de a importa tradiții. Și astfel un vechi castel scoțian, demontat piatră cu piatră

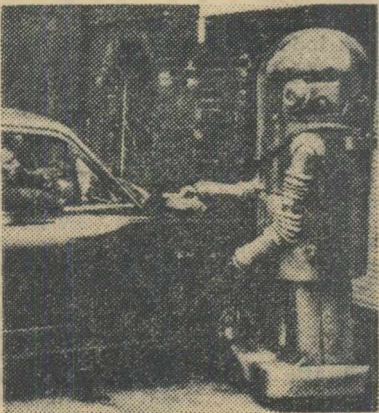

tră e transportat în America, împreună, bineînțeles, cu fantoma lui proprie! Pe străzile New York-ului lumea se adună pentru a vedea celebra fantomă purtată într-un automobil... gol. Satira e în plină acțiune. Altă temă preferată a filmului „B“ e vampirul. Dar despre el vom vorbi data viitoare...

FLASH

Tinker, robotul comandat de la distanță, spală cu ușurință mașina inventatorului său, Dennis Weston (42 de ani) din Yorkshire — nordul Angliei. Acest robot din metal strălucitor, care transformă lumea ficțiunii în realitate, îndeplinește 180 de mișcări diferite.

El este compus din 120 de motoare electrice, o cameră de televiziune cu obiectivul „Zoom“, o memorie cu 29 de canale de recepție. Tinker poate fi comandat dintr-o pivniță plină de aparate. Și din această pivniță stăpînul lui supraveghează mișcările robotului grație unei camere de televiziune așezată pe acoperișul casei. Se asigură că robotul poate tunde gazon, face diverse treburi gospodărești, curse și chiar plimbă copiii.

Un record mondial ieșit din comun a stabilit de curînd tinărul poștaş Manfred Margeit din Siegen (R. F. a Germaniei). Într-un fost adăpost antiaerian, el a reușit să bată neîntrerupt la tobă timp de 48 de ore și zece minute. Prietena sa îi ștergea din cînd în cînd sudoarea de pe frunte, iar ceilalți membri ai formației „The Black Birds“ îi ofereau prăjituri, ceai și figuri. Pentru orice eventualitate, la această „reprezentare“ au asistat și doi medici, căci predecesorul lui Margeit, Rory Blackwelle (Africa de Sud) trebuise să fie internat la spital după 47 de ore și 34 minute de bătut la baterie. Bineînțeles, presa a bătut... toba și eroii au devenit celebri. Măcar atît !?

UMOR CU LINGURIȚA

CONTRA-DICȚIONAR

ETC. Cuvînt foarte important. Se folosește cînd vrei să spui că mai ai altele lucruri importante de zis.

CINIC. Omul ce cunoaște prețul fiecărui lucru și nu știe valoarea nici unuia.

CELEBRITATE. Privilegiul de a fi cunoscut de toată lumea fără a cunoaște pe nimeni.

AUTOPSIE. Ultima indiscreție a medicului.

AFORISME

• Cel mai bun mijloc de a vindeca un bilbiit este de a-l face să spună vorbe mari.

• Se vor găsi întotdeauna eschimoși pentru a redacta instrucțiuni spre folosința locuitorilor din Africa, privind modul de comportare în timpul căldurilor tropicale.

• Cînd birfeala se învechește devine mil.

• S-au apropiat atît de mult unul de altul încît n-a mai rămas loc pentru sentiment.

• Dacă dărîmați statuile, cru-

șiți soclurile. Ele pot servi întotdeauna la ceva.

(Stanislaw Jerzy Lec)

NU RIDEȚI... E ADEVĂRAT

• Amuț în „Times“ (iunie 1967): „Vind prun, cu grădină și casă“.

• Pe una din străzile liniștite din Greenwich Village (New York) alerga un om urmărit de doi poliști care strigau: „Oprîți-l, oprîți-l!“ Doi agenți locali, Mahan și Schwartz, s-au aruncat atunci asupra fugarului, l-au lovit cu bastonul în cap și l-au imobilizat. De-abia atunci au observat însă și un... aparat de filmat. Era turnarea unui film cu celebrul James Coburn. Deci... cinē-verité! Filmările au trebuit însă întrerupte cîteva zile, pînă ce actorul și-a vindecat... cucuiul.

FEMEIA MODERNĂ ȘI MODA

În 1851, o americană, doamna Jenkins, sosind la Londra are ideea de a-și scurta cu foarfeca crinolina, purtînd fusta lungă pînă la genunchi, iar dedesubt un pantalon în stil turcesc. Plimbarea ei pe străzile Londrei a fost un adevărat scandal, dar primul pantalon feminin a luat naștere.

Se spunea atunci că ambiția femeii de a cuceri egalitatea cu bărbatul se manifestă prin încercarea de a șterge ceea ce îi diferențiază; costumul fiind pentru ea o posibilitate de a fi ceea ce voia să fie. Astăzi, portul pantalonului e pur și simplu mai practic. În Franța, un decret din 8 brumar, anul II al revoluției (1794), stabilea: „Fiecare e liber să poarte costumul sexului său“, ceea ce implica evident că e oprit să poarte costumul celuilalt sex. Decretul a trebuit să fie abolit pentru ca astăzi femeile franceze să poată purta pantaloni!

După primul război mondial, egalizarea drepturilor civice, extinderea angajării femeii în producție determină turnura practică a modei, simplificarea ei. Tineri croitori, printre care Chanel, fixează în jurul anului 1925 noua siluetă feminină, împrumutînd mult din moda bărbătească: taiorul, mantoul drept, impermeabilul. În 1945, o nouă modă, new-look, lansată de Christian Dior, cucerește teren. Rochii lungi și largi, talii strînse, exces de broderii și dantele. Stilul a fost judecat conservator. Imaginea unei noi femei moderne va apărea de-abia în 1964, într-o zi de februarie, în timpul unei „parade a modei“ ținută la un croitor puțin cunoscut, Courreges. Fata care traversa salonul de expunere, îmbrăcată în alb, în rochie „ultrascurtă“, ochelari opaci de plastic, părea o incursiune în anul 2000. Succesul e nemaiauzit și în ciuda opoziției marilor firme de croitorie, Courreges a fost adoptat și copiat. Mini-jupele, descinzătoare direc-

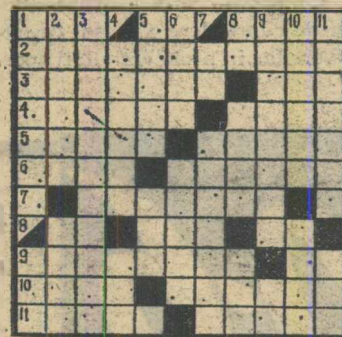

te din acest stil, au provocat și ele argumente și contraargumente. Unii le socotesc „manifestarea unei lupte de clasă — lupta între clasele virstelor“. „Fetele pun astfel o barieră între ele și mama lor, dovedindu-și independența

față de generațiile precedente.“ Prin opoziție, generațiile se afirmă (!?) Pe de altă parte, puterea de difuzare a modei depinde de nevoile consumului de masă. Tinerii consumatori afirmă o anumită tendință de gust vestimentar și stilistul nu poate lucra în contradicție cu această tendință. Alții, dimpotrivă, socotesc mini-jupele „anti-croitorie“ și provocare a vulgarității. În unele țări sint interzise oficial. Într-o anchetă fetele au declarat că mini-jupele sint practice, eliberează corpul și spiritul (?). Nu le eliberează, desigur, și de decență...

Cuvinte încrucișate

DIN NOU LA CURSURI

ORIZONTAL: 1) Merg la cursuri — Vine de la început! — Bine crescuiți. 2) Nu admite note proaste. 3) Boala închipitului! — Curs de limba portugheză. 4) Îți dă drumul — Curs englez. 5) Prezent activ — Părinți de-al doilea. 6) Aici e buba — Nu mișcă de loc. 7) E pe aproape. 8) Pînă-n prinz (abr.) — Bărbos ispășitor — Înțeles în cele din urmă! 9) Turnate în celuloid — Întrebă de o jumătate de ceas! 10) A face frumos — Șlefuit pe dinăuntru. 11) E o capacitate — Tremură din te miri ce!

VERTICAL: 1) A lua... (cum nu trebuie) — ...notă. 2) Dusă de braț la facultate, la plimbare etc. (fem.) — Nu se prea înghit. 3) Făcut cu o condiție... 4) Șase studențesc — Dromader. 5) E prezent — Se încurcă, se descurcă... 6) Un punct de vedere personal — E și de fapt. 7) Venit pe la 1, 2!... — Și de ris și de plins. 8) Cap de matematician! — E foarte fin — Egalitatea I.C.F.-iștilor. 9) Ispită terestră (pentru geografi) — Cap sec! 10) Biza în grup (pl.) — Se prinde repede. 11) Te duce (și te-nțoarce) cu vorba — Scutire de frecvență orală sau scrisă (abr.).

T. MICHINICI

CITIȚI

ÎN PAGINA 11

RUBRICILE NOASTRE

DE SPORT